Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3488 MỖI SỐ : 0$04 NGÀY THỨ BẢY 3 NOVEMBRE 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 9905

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Bán mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN-DUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Quốc-ngữ sửa lại

(Tiếp theo)

Đối với độc-giả các ngài thường không ưa nghe những câu biện bác khoa-học oái-oăm nhức đầu như thế, thì chúng tôi chỉ xin nói rằng: Chữ quốc-ngữ, ngẫm cho chín, nó mới thành ra một lối biên-chép các âm-thanh tiếng ta cũng khá tiện mà thôi, trong nước ngày nay đã có ước chừng mười vạn người dùng được, nghĩa là còn phải đánh vần lắp-bắp mới đọc được thông, mới viết gọi là thành chữ. Chứ nó chưa phải là một thứ văn-tự, như chữ Hán như chữ Pháp, chữ Anh, chữ Đức. Văn-tự thì phải có kinh-điển, mẹo mực, lề lối, phép-tắc, rất hay cũng có, mà oái-oăm ngược lẽ cũng có, tựa vào thói quen của cả một dân-tộc, ai phạm đến có thể gây nên cuộc tranh-canh biến loạn trong một nước, thì mới gọi là là văn-tự. Đến như cái chữ quốc-ngữ này, tuy là cũng có chút lệ phép của người trước để lại, thì cứ để vậy mà theo, nhưng thật ra ai muốn viết thế nào thì viết, qui hồ bập-bẹ đánh vần được ra tiếng mà nghe cho thủng thì thôi. Đường Trong thì còn phân biệt *tr, ch, s, x, d, gi*, chứ ngoài Bắc ta thì *con trâu* viết ra *con châu*, *da*, viết ra *gia* cũng chữa ai bắt-bẻ!

Sở dĩ chúng tôi dám bàn ra một việc sửa-đổi, cho nó tiện việc in sách in báo, cho nó lợi việc truyền bá tư-tưởng bằng các cơ khí của người Âu-châu đem sẵn đến cho, là bởi chúng tôi xác nghiệm ra rằng cái trình-độ văn-chương ngôn-ngữ nước ta mới đến chỗ đó mà thôi. Còn có thể uốn nắn, còn có thể sửa đổi, chưa đến nỗi gây nên được một cuộc nội-loạn hai bên: quốc-ngữ mới, với quốc-ngữ cũ, tranh cạnh nhau đến thây phơi máu chảy.

Có một câu hỏi nữa của các nhà phản-đối, chúng ta cũng cần giải đáp, là câu hỏi về những tiếng tên xứ tên đất xưa nay viết đã quen rồi, mà người Tây cũng đã có công-nhận, cho chí các phương xa trong hoàn-cầu gửi thư đến cũng đã quen tên mà để rồi như Hanoi, Haiphong, Nam-định, v. v. Bây giờ lại bắt phải viết: *Hajnôiç, Haizphongf, Nam dinhç* thì chẳng hóa ra nhiều sự lắmru? xin đáp rằng phàm những việc sửa-đổi một sự đã thành thói quen như thế này, phải có châm-chước, phải chịu cái lẽ rằng còn có người khác chưa theo hoặc không chịu theo mà trong số người chưa theo hoặc không chịu theo đó có cả các công sở nhà nước. Thì phàm chỗ nào ta cần đến người chưa theo và không theo, ta phải tuân như lệ đã có rồi mà làm, đối với người chẳng những tiếng địa-danh nhân danh ta phải để theo lối cũ cho người đọc được, mà ta không có quyền bắt được người phải theo cách viết cách đọc của ta. Việc cải lương này trước hết ta hãy thi hành với nhau trong một số người đồng chí, khi nào số ấy thật đông thật nhiều, bấy giờ thế tất là ai cũng phải biết phải theo mà chính-phủ cũng phải công-nhận cho cái phép viết mới này là phép viết của nhiều người rồi. Khi chính-phủ xét ra hết những lẽ tiện rồi, mà lại có nhiều người đã dùng làm chứng rằng thật tiện, thì bấy giờ thế tất chính-phủ cũng phải công-nhận 'âm chữ quốc-ngữ mới. Còn như những cách viết nhân-danh địa-danh của ta đối với liệt-quốc, đối với người xa xôi có quyền không biết đến việc sửa đổi của ta, thì rồi nó cũng theo cái lẽ thường của mọi tiếng nhân-danh địa-danh của các nước khác, dàng nào mạnh thế đàng ấy được. Thiên-hạ đã dùng nhiều rồi thì chúng ta phải theo thiên hạ, mà chúng ta dùng nhiều cách viết của ta thì thiên hạ phải theo ta. Thí-dụ một câu: Người Nam-kỳ dẫu hãy còn dùng tiếng nước ta, hãy còn dùng chữ quốc-ngữ, mà *Đất-hộ* lại phải theo người Tây viết là *Dakao*, nói thường với nhau cũng gọi là *Dakao*. *Chợ-lớn*, vì nhiều người Tây nghe đọc *l, ơ, n* mà viết là *len, Cholen*. Người Lục-tỉnh cũng theo người Tây mà đọc và viết là *Cholen* (Sô len). Cách đọc và cách viết của bên nào mạnh thế, nó thành ra cách nhã, cách lịch sự. Cho nên dẫu biết là nói sai, đọc sai, viết sai mà người Lục-tỉnh cũng hay nói *Dakao, Cholen*. Có lẽ nói thật rõ Đất-hộ, Chợ lớn, nghe nó lại ra cầu-kì.

Có người hỏi: nhân thể đã cải-lương, sao không dùng ngay phép đọc chữ Pháp mà làm phép đọc chữ quốc-ngữ, như thế có phải trẻ học chữ quốc-ngữ vừa là học chữ Pháp, thì có tiện không? Ý-kiến này xưa đã có ông quan ba *Julien* nghĩ ra rồi; đã in thành sách để dạy người quí-quốc học tiếng Annam; mà xét ra thì không tiện. Âm vận của ta rất là nhiều thứ không có ở trong tiếng Pháp, mà âm vận Pháp, cũng tất là nhiều thứ không có trong tiếng ta. Đã vậy ta lại thêm sáu *thanh* nữa. Thế thì việc đem phép đọc chữ Pháp mà làm phép đọc chữ quốc-ngữ đã chẳng ích là mấy cho người học tiếng Pháp, mà lại đòi hắn những lề lối đã quên ở trong chữ quốc-ngữ ta rồi.

Xin nhắc rằng cách sửa đổi bàn ra đây có một cái đặc sắc, là dẫu không có phân-giải trước, cứ theo lối mới viết ra một vài trang chữ, ai đã biết đọc biết viết chữ quốc-ngữ rồi, cũng có thể đoán ra những chỗ sửa đổi mà đọc được. Đó chính là cái chỗ rất tiện.

Các ông rảo vì chưa xem hết, hoặc chưa hiểu hết nghĩa các bài bàn trước từ đầu, cho nên nay còn bàn chữa lại đổi lại nữa, thì xin đọc mấy câu sau này, có lẽ giải đáp được hết cả.

1· *æ œ ü*. Trong các lối chữ in hoạt-bản chỉ có chữ *ï* chữ *ë* chữ *ü*, mà không có chữ a và o đánh dấu *tréma*.

a' o' u' thì có lý hơn nhưng viết ra nom nó xấu. Có lẽ về sau dùng cách sửa này.

2 Đã dùng chữ *y* làm âm-tự thay cho chữ *d*, thì *binh yên* từ giờ phải viết *bienhf-ien*.

Chim *yến*.==chim *iénj*.

Dz chữ z đã bắt trẻ học là dấu hỏi, mà lại đem nó lên làm âm tự thì khó học.

3· Sửa đổi không những là lấy tiện mà lại còn phải có lý.

A thay cho ă không được, vì trong chữ tây nó là cái dấu mở cho dài vận, mà chữ ă quốc-ngữ thì vốn là rút cho vắn lại. Hai nữa trước nó là *a* dấu *huyền*, bây giờ dùng làm chữ ă thì chắc hay lẫn.

(Còn nữa)

Các tin lạ trong thế-giới

Hai chị em đồng sinh đồng tử

Có tin ở Madrid rằng vừa rồi tại làng San Nicolo, có hai bà lão là hai chị em sinh đôi, năm nay đều 60 tuổi, cùng chết một ngày, một giờ với nhau.

Có một điều lạ là hai chị em nhà ấy, hình dáng giống nhau, tính nết giống nhau, không có một cái gì là cái không giống nhau cả. Đến khi lớn lên, hai chị em cùng lấy chồng một ngày, một giờ; rồi đến khi hóa chồng cũng cùng hóa chồng một ngày. Đến nay, hai chị em cùng bị một bệnh, rồi cùng chết một ngày, một giờ.

Ai thấy một sự ngẫu nhiên như thế, cũng phải lấy làm một sự lạ lùng.

Vô-tuyến-điện

Ngày 30 Octobre 1928

Nước Pháp

Việc tu phục đảo Madagascar

Sáng hôm nay quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa Léon Perrier đã tiếp các ông thứ dân nghị-viên ở đảo Guadeloupe và đã xét cái chương trình tu phục lại đảo ấy bị hại về trận bão mới rồi.

Việc trị bệnh ung-độc

Ngày mai sẽ xong cuộc diễn-thuyết về bệnh ung-độc, và cách trị bệnh ấy. Ngày kia sẽ thông-cáo các bài nghị-luận về bệnh ung-độc, của các nhà bác học đại danh nước Pháp cùng ngoại quốc.

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Hội-đồng các quan thượng-thư đã nghe quan tổng trưởng bộ ngoại giao là M. Briand, trình bày mọi lẽ về cái vấn đề bồi thường.

Sau buổi hội-đồng ấy, M. Loucheur tổng-trưởng bộ lao động có nói tin đồn chánh-phủ sắp tính hai nghị-viện hai bản giao-ước về trái khoản Đồng-minh là tin đồn sai.

Một đường hỏa xa mới

Ngày hôm qua ở Brel, hai quan tổng-trưởng bộ Công-tác nước Pháp và Nước Ý là MM. Tardieu, và Giurati đã làm lễ khánh thành đường hỏa-xa nối Nice với Goni. Nhân dịp ấy hai quan thượng-thư có đọc diễn văn tỏ lòng tin cậy về cuộc giao tế thân ái của hai nước.

Hung-gia-lị

Việc giao thiệp với nước Đức

Phái bộ nước Đức đến điều đình bản giao ước với Hung-gia-lị đã tới Budapest.

Hy-lạp

Bản giao ước thương mại với Nga

Các đại-biểu nước Nga lại đang điều đình bản giao ước với nước Hy-lạp.

Nước Đức

Các chánh đảng

Hội đồng trị sự của đảng Trung-ương đã triệu tập bản đảng đến ngày 8 và 9 décembre thì họp cuộc đại hội nghị hàng năm ở Cologne.

Ngày hôm qua những người về đảng quốc dân có diễn thuyết tại nghị-viện. Các nhà ấy cho rằng cái chánh sách Locarno bị thất bại và nên dùng một cái phương-châm chánh sách khác.

Nước Anh

Cái vấn đề cao-su

Báo *Daily mail* có nói cái số cao su của thế giới tiêu thụ năm nay độ chừng 625.000 tấn và đến sang năm sẽ cộng tới 660,000 tấn. Số cao-su suất sản ở các thuộc địa Anh là 475.000 tấn. Song nếu giá cao-su hạ xuống thì cái số cao-su suất sản lại ít đi, vì nhiều đồn điền cao su sẽ bỏ không giồng nữa.

Thụy-sỹ

Hội Vạn-quốc

Hội đồng kinh-tế của hội Vạn-quốc đã giao cho một hội-đồng chuyên môn có MM Serruys (Pháp) Trende Lenburg (Đức) Champman (Anh) Di Vola (Ý) Delcaze (Ba-lan) kiểm soát và thu tập các giấy má, cùng là trình bày mọi lẽ với hội đồng quản-trị hội Vạn quốc để xét xem có nên và có thể cùng nhau hành-động về cái vấn đề thuế đất hay không.

A. R I P.

Việc Trung-hoa

Ngày 27 Octobre 1928

Lời tuyên-ngôn của chính-phủ Quốc-dân

Ngày 26 octobre chính-phủ quốc-dân phát-biểu một bài tuyên-ngôn, dài hơn tám trăm chữ. Bắt đầu thuật cái công cuộc cách-mệnh đã qua và sáng tạo nên Dân-quốc của Tôn tổng-lý. Thứ nói đến cuộc Bắc-phạt lần này là nối theo cái di chí của Tổng-lý, đã xong việc quân-chính, bắt đầu việc huấn-chính, do đảng tổ-chức ra chính-phủ năm viện, trao quyền cho chính-phủ quốc-dân, trách nhiệm rất là trọng đại, xin cẩn-thận và chăm-chỉ làm cho tới mục-đích, và xác-định cái phương-châm kiến-thiết từ đây về sau là :

1· Ra sức trị những trộm cướp;
2 Trừ tuyệt đảng Cộng-sản.

Về những việc thực-tế kiến-thiết có ba việc sau này :

1· Việc pháp-trị;
2· Việc hành-chính;
3 Kiến thiết về thực-nghiệp.

Các viên thứ-trưởng các bộ

Chính-phủ Quốc-dân đã quyết nghị cử các viên thứ-trưởng vào các bộ như sau này :

Bộ thiết-đạo: chính-vụ thứ-trưởng là L'ền-thanh-Đào, thường-vụ thứ trưởng là Vương-Trưng;

Bộ giáo-dục: chính-vụ thứ-trưởng là Mã-tự-Luân, thường-vụ thứ-trưởng là Ngô-lưu-Hành;

Bộ tài chính: chính-vụ thứ-trưởng là Trương-thọ-Dung, thường-vụ thứ-trưởng là Lý điện-Sinh;

Bộ-quân chính: chính-vụ thứ-trưởng là Trương Quần, thường-vụ thứ-trưởng là Lộc-chung-Lân.

Người Nga đem tiền đến Trung-hoa để vận-động việc phiến-loạn

Theo như tin tức của người Nga và người Nhật đều nói là đoàn quốc-dân ở Moscou từ Berlin gửi 450.000 đồng giao cho viên đại-biểu thương-vụ nước Nga ở Đông-kinh, hiện viên ấy đã đem số tiền ấy giao cho một người Nhật ở Tam-dương-hải, để chuyển giao cho đảng cộng sản người Trung-hoa, dùng về việc vận-động phiến-loạn.

Trương-thiên-sư bị giam tại Phúc kiến

Trương-thiên-sư là Ấn-phố ở núi Long-hổ tỉnh Giang-tây, bấy lâu vẫn có lệnh tìm bắt, trốn ở Thượng-hải, vừa rồi lại đến lập đàn chay cho một nhà ở Bình-hòa, viên sư-trưởng sư đoàn độc-lập ở đó cho là Trương dùng yêu ngôn hoặc chúng, liền bắt giam vào ngục lục-quân.

Trương thiên-sư đây là cháu đời thứ 63 của Trương thiên-sư Đạo lăng. Từ Đạo lăng dòng phù chú và đặt ra những lời yêu quái để ngu hoặc người ta, nói là thay quyền giời để chữa bệnh trừ tà cho thiên hạ. Nhân dân các nơi, đều một lòng tôn kính coi như thầy giời. Đạo-lăng chết đi, con cháu cứ theo cái nghiệp ấy và đều tự xưng là thiên sư.

(Dịch báo Tàu)

VIỆC HANOI

Thời-tiết
7 giờ 24 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		9$90
nhì,	—	9 20
ba,		8 20
Thóc hạng nhất,		5 70
Bắp ngô		5 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 2 Novembre 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 55.

Thời giá quốc trái :
Ngày 23 Octobre 1928

5 %	hoàn đáo		77 f. 40
3 1/2 %	hoàn đáo		96 f. 95
4 %	vĩnh viễn	1917	79 f. 40
4 %	»	1918	79 f. 80
5 %	»	1920	104 f. 00
5 %	hoàn đáo	1920	110 f. 80
4 %		1925	118 f. 75

Ngày 29 Octobre 1928

3 %	vĩnh viễn	65 f. 60
5 %	1915-1916	93 f. 95

Tin tàu. — Tàu *Songbo* đến ngày chủ nhật 4 Novembre hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hong-kong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 10 giờ 4 phút tối thứ bảy 3 Novembre.

Lễ độ vong. — Ngày hôm nay 2 Novembre là ngày lễ độ vong. Nhà-thờ có làm lễ độ vong cho những người chết. Quan Toàn-quyền, quan Thống sứ, quan Thống-soái và các quan đại-biểu có đến dự lễ. Theo như một tờ thông tư của quan Thượng-thư thuộc địa ngày hôm nay các nhà công phải làm lễ độ vong cho các binh sĩ tử trận trong hồi chiến tranh. Hồi 9 giờ 30 làm lễ xong các quan chức lại xuống cả nghĩa-địa Tây đường Huế để viếng những người chết, và đặt hoa ở dưới chân mộ giả. Các quan binh đến dự lễ đông lắm và phường nhạc binh có đến cử những khúc bi ai.

Ở nghĩa địa về, quan Toàn-quyền Robin cùng các quan đại biểu lại lên vườn Bách-thảo đặt hoa ở chân tượng quan cố Toàn-quyền Van Vollenhoven.

Quan Toàn-quyền Pasquier sẽ đi thăm quan Toàn-quyền xứ Indes Néerlandaises. — Cứ như tin đồn thì quan Toàn quyền Pasquier khi sang nhậm trọng trách ở Đông-dương, hồi sang rồi sẽ đi thăm quan Toàn-quyền xứ Indes Néerlandaises là thuộc-địa của nước Hòa-lan có bàn chính sách đối với các thuộc quốc thế nào.

Báo *Opinion* ở Saigon vừa ra kỳ tàu mới rồi cũng đăng đại-khái như sau này :

Quan Toàn-quyền Pasquier có thương-thuyết nói lâu với quan Thượng-thư bộ ngoại-giao Briand; Việc thương-thuyết ấy có can thiệp đến cái chính sách ngoại-giao của Đông-dương đối với miền Cực-đông, nghĩa là một vấn-đề rất quan-trọng.

Cuộc hội thương ấy chú ý nhất về việc giao-thiệp với Nhật-bản về đường kinh-tế và chính trị và việc kỳ

CUỘC ĐỐ

Ai chịu khó đọc luôn mục này, trong hai tháng có thể dự một cuộc thi rất hay, có thưởng to.

Và Bản quán lại muốn tuyển mấy người đánh máy chữ, để chép lại những sách in rồi ra lối quốc-ngữ mới này.

Lamf sachj vangf maf ghi tên môtç vanç ngüœif coj công, sœmj hiêuz süç ichj-chung, hœn rængf phaiz tôn môtç ngüœif cungw nhü ông nhü tôi lên lamf thanhj.

tờ hiệp ước mới sắp ký với Trung hoa.

Sau nữa hai ngài lại chao đổi ý kiến về việc nay mai quan Toàn-quyền Pasquier sang thăm quan Toàn-quyền xứ Indes Néerlandaises.

Hội-đồng Chính-phủ. — Đến thứ sáu 9 novembre này, hồi 9 giờ sáng, ban thường-trực của Hội-đồng Chính-phủ sẽ họp tại phủ Toàn-quyền, do quan Toàn-quyền Robin chủ-tọa.

Trong ngạch cai-trị. — Có tin rằng nay mai quan Đốc-lý Klein về nghỉ, thì trong ngạch cai trị ở đây, sẽ có thuyên-chuyển ít nhiều. Nghe đâu quan Công-sứ Bouchet tỉnh Lạng-sơn sẽ bổ về Đốc-lý Haiphong; còn chức Công-sứ Lạng-sơn thì sẽ chọn trong các quan cai-trị vừa hết hạn nghỉ ở Pháp sang.

Quan cai-trị Yvon vẫn tạm bổ vào phủ Thống-sứ.

Các lệ luật mới của nền trung học Tây. — *Quan báo Đông dương* số ngày 27 octobre đã đăng nghị-định quan Toàn-quyền tuyên bố tại Đông-dương hai đạo chỉ dụ quan Giám-quốc 26 août 1928 và 7 août 1927 cho thi hành tại các thuộc địa các thể lệ mới về việc hạch bằng tú tài Tây. Học sinh ta ai muốn biết rõ cứ xem trong số báo ấy.

Khánh thành Địa ốc ngân hàng. — Chiều thứ ba mới rồi, ông Marcel Geoffroy có mời các quan chức và các nhà thân thương Tây Nam đến chứng kiến việc khánh thành nhà mới của công ty Société Financière française et coloniale và của Địa-ốc ngân hàng (Crédit Foncier) mới làm xong ở đường bờ hồ. Ông Geoffroy là phó quản-lý *Société financière française et coloniale* và ông Long là quản-lý Địa-ốc ngân hàng có đặt tiệc *champagne* mời quan khách, do khách sạn *Métropole* dọn. Không có dọn *đít cua* gì cả. Ai nấy đều ngợi khen cái công cuộc của hai công ty thật là vĩ-đại.

Các ngài biết chăng ra là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ s CƠ-MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh tiếng chuyên môn trông nom

Hỏi tại Hàng-đào, 31, Hanoi

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

NÊN NÀI

Nên nài với hiệu bào-chế mà mua lấy thứ chính hiệu QUINTONINE, vì có những thứ làm giả không có tinh chất hay như thứ thuốc chính hiệu. Có hiệu nào đưa thứ thuốc khác để thay vào chớ có nhận, và nên xoét rõ cái tên QUINTONINE

Thuốc QUINTONINE là một thứ thuốc dùng thay cho extrait de quinquina rất tốt. Cách chế thuốc ấy mới lạ, chế theo phép khoa học, nên thuốc ấy thành ra một thứ thuốc bổ, và một thứ khai vị thượng hạng. Một lọ QUINTONINE giá là 0p.60.

Bán tại: hiệu bào-chế L. BLANC. phố Paul Bert. Hanoi.

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:
Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê -- Mua -- Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.

Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại: để giữ chỗ tại Cinéma Pathé số 543
Nhà giấy: 546

KHẨN TRỌNG. -- công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với công-ty Société Indochine Films et Cie.

Ban tài-chính của Hội-đồng thành phố. — Đến ngày 15 novembre này, ban tài-chính của Hội-đồng thành-phố sẽ họp để xét tập hồ-sơ các việc sẽ đem ra bàn trong khóa Hội-đồng thành-phố về tam cá nguyệt thứ tư này.

Việc điều tra số sinh, tử và giá thú trong thành-phố. — Cứ xem như bảng điều-tra tại tòa Đốc-lý, thì trong tháng Octobre vừa qua đây, số sinh, tử, và giá-thú trong thành-phố Hanoi như sau này:

Người An: 26 sinh, 10 tử 7 giá-thú.
Người Á: 494 sinh, 343 tử, và 20 giá thú.

Thi thư ký ngạch tòa sứ. — Danh sách các thí-sinh được vào kỳ vấn đáp như sau này:

MM. Ng-văn-Ngọ, Trần-văn-Đệ, Phạm-văn-Sinh, Ng-tử-Du, Ng-khắc-Hưng, Đỗ kế-Tuấn, Đặng-trần-Hà, Ng-hữu-Đảo, Trần-công-Tuất, Lê-khắc Phổ, Phạm-đức-Quang, Trương cầm-Viêm, Trần-tấn-Nghĩa, Trần-văn-Thúy, Ng Khanh, Lê-nguyên-Bách, Dương-đức-Viên, Vũ-duy-Trang, Trương-văn-Thanh, Đào-hữu-Ân, Ng-khắc-Thiện Đặng-trần-Liên, Lê-thuần-Hán Đặng-vũ-Kha, Vũ-văn-Kha và Ng-mạnh-Chương.

Đã in xong lịch sang năm rồi. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia gần xa biết rằng lịch sang năm của bản-quán đã in xong, vậy các ngài muốn mua buôn hay muốn đặt cho hiệu các ngài thì xin kíp đến bản-quán mà chọn trước lấy các kiểu vẽ đẹp, nếu chậm thì người ta chọn hết mất.

Sau đây bản-quán in thử ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

FÉVRIER
陽二月 **10** 初十日
DIMANCHE
Ste Scolastique
Fête du nouvel An annam.
1er jour du 1er mois de Kỷ Tị

小月正
Kiến Bính dần — Sóc Bính-tuất
壹初
Ngày Bính tuất
Hành Thổ — Sao Tinh — Trực Thành
Kị: Tu chủ — Chủng thực — Binh-thời — Tắc-tảo — Ngột khuyển
TIẾT NGUYÊN-ĐÁN
Hỷ thần và Tài thần đều ở phương Tây Nam, Quí-thần ở Tây-Bắc Xuất hành nên đứng cuối giờ Tí đầu giờ Sửu mà đi đến phương Tây-Bắc thì tốt lắm. Hay đi vào giờ Mão cũng tốt.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên. . .	0$35	một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40	»
Từ 1 đến 49 . . .	0 45	»
Tiền cước 1 quyển .	0 25	»
» 2 quyển .	0 40	»

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. BÙI-XUÂN-THÀNH
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

PHIM ẢNH ĐẠI ĐẶC-BIỆT!!!
chiếu hôm thứ sáu 26 octobre 1928

Hội INDOCHINE FILMS & CINÉMAS có mời các nhà báo Tây Nam dự cuộc chiếu phim «CHARLOT ĐÓNG TRÒ XIẾC» tại rạp Cinéma Palace.

Phim ảnh này rất vui cười suốt trò, bắt đầu chiếu cho khách xem từ thứ tư 31 Octobre đến thứ ba 6 Novembre 1928.

Mỗi ngày 2 buổi chiếu -- ban ngày từ 5 giờ rưỡi -- tối từ 9 giờ đêm.

ĐỔI CHỖ Ở

Phòng dịch các đơn từ kiện cáo và kêu oan cùng thu hộ công nợ của ông L. Blancsubé nguyên Thống-sứ chủ-sự hưu trí, trước ở 96, phố hàng Gai, nay dọn về 35, Rue Jean Soler, (phố hàng Bông Thợ-nhuộm).

Giờ tiếp khách:
Sáng từ 9 giờ cho đến 11 giờ
Chiều từ 4 giờ cho đến 6 giờ
7.579

...ÒNG-THĂM-BỆNH
của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương tá đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fès, Rabat, Casablanca Port-Saïd ai-cập, Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 16 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, số ... số ...

TRUNG · BẮC · HỌC · HIỆU

22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ) máy nói số 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

Một kỳ thi tuyển người làm trong ngạch xe-lửa. -- Đến ngày thứ năm 22 novembre 1928 tại Hanoi sẽ mở kỳ thi tuyển *élèves chef de train* và *facteurs* hạng nhì cho đạo hỏa xa phía bắc.

Chỉ những người có bằng Sơ học Pháp việt (certificat de fin d'études primaires franco annamites) và tuổi từ 20 đến 30 mới được dự thi.

Các đơn xin ứng thí phải gửi nhà Bưu điện để cho ông chánh kỹ sư Ingénieur principal chef du Trafic et mouvement gare Hanoi hạn đến 14 novembre là cùng. Đơn ấy phải đính theo một tờ giấy khai sinh và một tờ giấy hạnh kiểm phát chưa đầy 6 tháng và ngoài bì phải đề chữ *Concours d'admission*. Các đơn nào gửi nhà bưu điện vào sau ngày 14 novembre thì không nhận.

Sở hỏa xa báo trước rằng những người thi đỗ sẽ bổ đi bất cứ nơi nào thuộc về đạo Bắc.

Mỗi thí sinh sẽ nhận được một tờ giấy trả lời có biên rõ cách thức thi thế nào.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi từ khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, văn văn, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP NOFAI.

BÁN RẺ:

Một cái quạt điện;
Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères;
Một cái máy điện cho ... hai chiều (démarreur) 6 volts.
Hỏi tại nhà in Trung-Bắc 63, phố hàng Bông
1.460

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận từ tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khéo-cẩn.

Có buồng riêng từ tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến ... bất cứ giờ nào.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đánh người bị thương. — Trịnh-văn-Thiệp, Trịnh-văn-Tảo và Trịnh-văn-Huyên, ở Phương lưu (Kiến-an) can tội đánh người bị thương, thì đã bị bắt giải vào tòa án.

Con nhà ai? — Người ta thấy một cái xác con gái chừng 2 tuổi, bỏ ở đường Ondendhal, không biết là con cái nhà ai, vậy đã cho mang vào nhà xác mai táng.

ĐẤT CHO THUÊ

hoặc cả, hoặc từng miếng một

Bề dài 128 thước, bề ngang 58 thước, đã đổ đất rồi, tại hữu ngạn sông Cửa cấm ở gần đưa xưởng máy bay -- Hatý -- Haiphong.

Hỏi tại Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient, N° 36, Rue Harmand, à Haiphong. 7.567

BẮCNINH

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cậu Vũ-như-Bích là lệnh lang ông Vũ-văn-Lâm phán sự tòa sứ Bắc-ninh mệnh một ngày 17 tháng chín ta tại Kim-tràng phủ Yên-thế (Bắc-giang).

Bản quán có lời chia buồn cùng qui-quyến.

PHÚ-THỌ

Phát phần thưởng. — Hôm thứ năm vừa rồi, (25 octobre) đã làm lễ phát phần thưởng cho học trò trường Xuân-lũng, do M. Ng-thúc-Quynh, thanh tra các trường đến chủ tọa và quan sở tại cùng các thân hào trong hàng phủ đến chứng kiến. Hôm ấy nhà thờ Hà-thạch cũng có cho phường nhạc tây về giúp cho nên lại thêm vui vẻ.

Kể các trường ở chốn hương quê trong hạt tỉnh Phú-thọ thì duy có trường Xuân-lũng có cuộc phát phần thưởng to như thế là một. Ấy cũng là nhờ về lòng nhiệt thành của các hội hảo trường trong làng cùng các ông giáo. Làng Xuân-lũng vẫn là một làng văn vật có tiếng nhất ở trong Phú-thọ, nên việc học một ngày một tấn tới thêm. Số học-trò từ năm ngoái đến giờ đã tăng lên gần hai trăm, cho nên ông thanh-tra đã xin quan trên đổi trường sơ-đẳng Xuân-lũng làm trường kiêm-bị kể từ ngày 1er septembre 1928.

Hôm phát phần thưởng tất cả có sáu bài diễn văn, hay đúng bài của ông Ng-duy-Hăng là tri-phủ Lâm-thao như sau này:

Ngày hôm nay, trường học quí-ấp ta đây, theo lệ thường năm, làm lễ phát phần thưởng cho các học sinh, có quan thanh-tra học-chính bản tỉnh. đến làm lễ, các ông kỳ-hào trong làng, các ông giáo viên trong trường, và các học-sinh đông đủ, tôi là bộ-thủ ở bản phủ, được đến đây dự lễ, trông thấy cái cảnh-tượng này hôm nay thật là vẻ vang cho tôi và hân hạnh cho tôi lắm.

Tôi xem trong hạt phủ Lâm-thao, làng Xuân-lũng ta đây, là một làng to nhất. Nói về văn-vật, thì trước kia cũng có khoa giáp, các quan đại-viện cũng nhiều, công danh huân-liệt của các ngài còn lừng thưởng đến nay, nay các đàn anh phần nhiều là hào-trưởng danh vọng, các con em, xem ra cũng đều thông minh tuấn-tú. Nói về phong thổ, thì phong-tục thuần-mỹ, hương thôn quảng-mịch, có vẻ sầm-uất lắm, thật cũng là một làng văn-hóa đã lâu.

Mới đây phép học thay đổi, cái phong-trào học mới ở Âu-hải, lan khắp sang Đông-dương ta. Các ông kỳ-hào trong làng đây đã biết nhiệt tâm về việc tân học, xin phép lập trường. xin bổ thầy giáo về dạy, trong ba bốn năm về trước, mới là trường Sơ-đẳng, đến năm nay quan Thanh-tra học-chính đã xét xin lập thành trường Kiêm-bị, thời đã biết rằng các đàn anh trong làng đã hết sức đôn đốc và các ông giáo viên đã hết sức dạy dỗ, cho nên mới tiến bộ như thế. Tôi chắc rằng sau này sự học làng đây, còn được tấn tới hơn nữa.

Làng Xuân-lũng xưa kia là một làng văn hóa cũ, mà nay sẽ lại là một làng phồn-hoa văn-vật mới, tôi rất lấy làm ngợi khen.

Các ông kỳ-hào, tôi dám khuyên các ông rằng: tôi xem trường đây còn khí hẹp còn để hai lớp ngồi trên đình, mà đình thì theo lối cổ, chung quanh bỏ khoảng; tưởng chưa thích hợp với sự vệ sinh cho học-trò; tuy rằng trong buổi bắt đầu chưa có đủ tiền lắm, nên hãy tạm như. Nhưng sau đây các ông cần phải nên thu lấy một số tiền, để kíp lập ngay thêm một nhà trường nữa để đủ chỗ cho học-sinh ngồi.

Tôi lại xin khuyên các ông, cần nên xem xét các con em nhà nghèo trong làng, thường vì nghèo khó không có lương ăn hoặc không có tiền mua giấy bút sách vở nên không theo học được, thì các ông hảo phủ trong làng nên giúp làm giúp đỡ cho con trẻ ấy, để chúng được nương nhờ, mà theo đòi về sự học, thì hay lắm.

Hỡi các học sinh. — Sự học cần lắm, học để mở trí khôn cho người học để đủ tư-cách làm người. Không cứ hạng người nào, ai cũng cần phải lấy sự học làm đầu, không cứ một nước nào, cũng cần phải lấy sự học làm gốc. Xem như các nước văn minh bây giờ, từ thành thị đến thôn quê, không có chỗ nào là không có trường; tự con giai đến con gái, không người nào là không học, ấy nước thịnh, dân giàu đều bởi sự học cả. Nay các con đương lúc tuổi trẻ, tai mắt thông sáng, chất óc còn non, nên phải chuyên cần học tập, ngày đêm dùi mài, cái sự học của các con còn dài nhưng cái nền vóc tiền bồi ở lúc thiếu-niên bây giờ, vậy các con không được bỏ phí cái thời giờ xuân xanh này đi.

Ấy cái sự-nghiệp của chúng con mai sau, cũng đến hồi cái công-phu ở trong nhà trường ngày nay vậy.

Nhưng các con phải biết rằng: học, cần để thành tài, thành nghề, ngày sau có bổ ích cho nhân-quần xã-hội, chứ không những là học được biết vẽ, biết nói, đỗ được một vài cái bằng nhỏ, làm được một chức gì để sinh nhai, đã là tốt nghiệp sự học đâu. Mà nhất là phải học kỹ lấy những pho quốc-văn luân-lý, để mà sửa mình, đối với gia-đình, đối với xã-hội, sao cho có lễ nghĩa, sao cho có cương thường, thế mới phải là một người đi học.

Nay ta có mấy nhời khuyên các con, phải ghi nhớ. phải nên chăm-chỉ học hành, trên để khỏi phụ lòng nhà-nước khai hóa, dưới nữa không phụ công quan Học-chính và các ông giáo viên dạy dỗ, các ông kỳ-hào trong làng đôn-đốc, trông coi, thì ta lấy làm vui lòng lắm lắm.

Sau đây, xin kính chúc quan Thanh tra Học-chính và các ông giáo-viên trường lâu.

Trường học Xuân-lũng bền vững lâu dài.

CUỘC SỔ SỐ

ĐỂ DỰNG MỘT CÁI NHÀ THỜ Ở ĐƯỜNG CARNOT TẠI HANOI
(Loterie pour la construction d'une église à Hanoi Boulevard Carnot)

Những số trúng giải được tiền kể sau này:

Một số lớn: 5.000$00

Một số.	3 000 $ 00	Hai mươi số . . .	100$00
Hai số.	1.000 , 00	Hai mươi số. . . .	50 , 00
Bốn số.	500 , 00	Năm mươi hai số .	25 , 00

Lại hoãn đến ngày 6 Janvier 1929 mới mở số

GIÁ BÁN: mỗi vé . . . . 1$00

Có bán vé tại bản-quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé: 0 30

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả cái những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam
GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Một buổi xiếc diễn giúp hội Nghệ-an thể dục. — Hôm chủ-nhật 28 octobre ông Phạm-xuân-Trang chủ xiếc Đại-Long-Tiên có diễn một tối xiếc đặc biệt để quyên tiền giúp hội «Nghệ-an Thể-dục»,

Hôm ấy được giời quang mây tạnh nên các liệt vị thân tộc trong tỉnh tới chứng kiến rất đông, lại có quan Đốc-lý thành phố chủ tọa.

Các vai tài tử vì tấm lòng nhiệt thành mà hết sức trổ nghề nên cứ hết một tấn trò thì tiếng vỗ tay ran như pháo nổ. Mà nhất là vai hề lúc ra pha trò thì không ai thể nhịn cười được. Các tay tài tử thiếu-niên như cô em 6 tuổi, cậu bé lên năm, đánh nổi nhịp nhàng thật là hiếm có, Lại nói đến các trò ảo thuật thì rất ly kỳ.

Cái quang cảnh hôm đó thật là vui vẻ lạ thường. và có ý nghĩa hay, vì đem các môn thể thao, ra phô diễn để giúp hội thể-thao đã tỏ ra cái tinh thần đồng nghề tương-thân.

Kết quả đêm hôm ấy như sau này:

Thu tất cả được.	423$80
Tặng nhà xiếc,	211 90
Chi phí hết.	29,80
Tiền nhập vào quĩ hội.	182.10

Nay ban trị sự chúng tôi xin thay mặt cho toàn thể hội viên cảm tạ các quí vị đã có lòng từ thiện quá bộ đến xem, và ông Phạm-xuân-Trang chủ xiếc Đại-Long-Tiên cùng quí ban tài-tử vì công đức đã hết lòng giúp bản hội. Ban trị-sự chúng tôi lại có lời cảm tạ ông chủ sở Phạm-văn-Phi cho mượn ô-tô đi phát chương-trình, và ông Đoàn-trân-Tiến đã hết sức giúp hội trong buổi tối hôm đó.

Sau chúng tôi có lời xin lỗi cùng quí vị đã có lòng chiếu cố. Vậy trong lúc nhộn nhịp nếu có điều gì sơ xuất xin rộng lòng miễn thứ cho thì *chúng tôi lấy làm hân hạnh vô cùng.*

Ban Trị-sự hội Nghệ-an Thể-dục lại cáo

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Tòa đại hình xử cái án mạng trên sở Cao su. -- Trên sở cao-su Lộc-ninh tháng juin vừa rồi có xảy ra một vụ án mạng, cu-li giết thầy cai. Cớ sự như sau này:

Ngày 27 juin thầy cai Nghiêm kêu tên mấy người cu-li đi làm việc phân cắt cho mỗi người mỗi việc. Đến 1 giờ rau thầy ra chỗ làm đang đi trong sở cao-su thì thấy trong đám cu-li có hai người du, hỏi vậy nên thầy cai Nghiêm liền kêu tên Phùng văn Uyên mà bảo đi làm trong trại. Tên Uyên không chịu, cãi cọ với thầy cai.

Cũng không chứa thầy cai Nghiêm nóng giận có đánh Uyên một hai bạt tai và đá một hai cái Uyên liền hô lên mấy tên cu li kia là Cang, Tá, Tri và Rường ập đến cầm cuốc mà đập cai Nghiêm. Thầy cai bị bịnh ... ráng chạy, bọn nó bèn rượt theo đập riết một hồi, cai Nghiêm hồn qui dị lộ. Lúc đánh sau này lại ... năm tên nữa nhập vô là tên Phương, Ký Tuy, Đất và Thơm.

Khi M. Girard là chủ sở cao-su hay tin chạy đến thì mười một đứa sắp hàng cầm cuốc đứng đó mà đợi quyết rằng ai đi đến thì chúng nó sẽ giết ngay. Song đến khi lính lại thì chúng nó phải bó tay chịu dẫn về ngục thất.

Theo lời quan lương-y thì cai Nghiêm thác đây vì bị đánh bể lá lách.

Vụ án mạng này không phải là số ít, nhưng ai trông vào cũng biết rõ rằng cu-li Bắc-kỳ không chịu cho một người Nam-kỳ cai-trị, bởi có ấy mới không sự lại.

Vụ này ra tới tòa Đại-hình, vừa rồi đây quan chưởng-lý Moreau buộc tội kể rõ tội của mỗi đứa ra rồi xin tòa kêu án nặng để làm gương chỉ xin dung chế cho Phương, Ký và Cước mà thôi.

Tòa kêu án như sau này: Uyên, Tri, Đất, 15 năm khổ sai, Cang Rường Thụy, 10 năm khổ sai, Tá mới 17 tuổi và Thơm 18 được tha bổng vì chưa đủ trí, nhưng gởi lên ông Yệm đến 21 tuổi mới tha về.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Cái chính-sách ngoại-giao của Trung-hoa

Lời tuyên ngôn của Hoàng-Phu, nguyên Ngoại giao bộ Thượng-thư của Quốc dân Chính-phủ Trung hoa

(Tiếp theo)

Thứ ba nữa là cái có sau này: Chiếu chỉ cái cách thức trong các bản giao-ước bất bình-đẳng ngày nay, thật là cái nguồn suối gây ra mọi mối ghen-ghét tị-nạnh trong các cường-quốc với nhau, mà rất nguy-hiểm cho cuộc hòa-bình ở cõi Viễn-đông lắm. Một mặt thì các cường-quốc muốn khăng khăng giữ lấy các quyền-lợi đặc-biệt của mình, chẳng chịu thiệt chút nào, lại muốn những thừa cơ làm lan rộng thêm nữa ra, ghen-ghét với các nước khác. Một mặt thì Trung-hoa tỉnh-ngộ ra, muốn gỡ sạch những sự lầm lỗi về trước và dốc lòng giật cho đứt cái dây nó thúc-phọc mình bấy nay. Cứ cái cảnh-tượng đôi bên như thế, thật là nguy-hiểm lắm thay. Kìa xem như việc xảy ra ở Sơn-đông, quân Nhật-bản với quân của Quốc-dân Trung-hoa xô-xát nhau, thì đủ chứng-minh rằng cái hiểm-tượng ấy không phải là vu-khoát vậy.

Nói đến việc giao-thiệp của Trung-hoa với Nga-la-tư thì Hoàng-Phu có nói người Trung-hoa sở-dĩ có cảm-tình với nước Nga trước, nguyên do là chỉ bởi nước Nga là nước đầu tiên chịu bỏ hết mọi quyền-lợi đặc-biệt của mình được hưởng ở đất Trung-hoa tự hồi nước Nga còn là nước quân-chủ. Nhưng mà về sau, nghĩa là hồi năm 1925, đảng Cộng-sản Nga-la-tư dây vào việc nội-chính Trung-hoa, rồi gây cho người Trung-hoa xử đảng nọ đánh nhau với đảng kia, mục-đích thật trái hẳn với mọi tôn-chỉ của Trung-hoa Quốc dân đảng. Bởi vậy người Trung-hoa lập tức tuyệt giao ngay với nước Nga Xô-viết, bắt bao nhiêu người của đảng ấy đều bị trục xuất cảnh ngoại, chứ không tiếc gì nữa. — Thế nhưng nếu nước Nga biết nhận lỗi mình, biết nhận rõ cái ý sơ-nguyện của Trung-hoa, thì Trung-hoa cũng chẳng khiêm gì mà chẳng lại giao-thiệp với Nga như cũ.

Nói đến việc giao-thiệp của Trung-hoa với Nhật-bản thì Hoàng-Phu có tuyên-bố rằng đó là một việc có quan hệ lợi-hại đến cả thế-giới. Ông lại có nhắc đến vì sao mà tự sau khi ký bản giao-ước 21 điều yêu-cầu của Nhật hồi năm 1915, việc giao-tế ấy thành ra lan-man đến cực-điểm; lại vì sao mà sau khi ký bản giao-ước Hoa-thịnh-đốn và sau khi Nhật-bản giao giả Thanh-đảo cho Trung-hoa, việc giao-thiệp ấy thành ra êm-thấm đi được đôi chút. Từ bấy, những lời tuyên-bố và cái thái-độ của Nhật-bản đối với Trung-hoa, người Trung-hoa đã có chút tình-cảm. Sực đến tháng avril 1927, Thủ-tướng mới của Nhật là nam-tước Điền-Trung, lĩnh-tụ đảng quân-phiệt, ra một bản chương-trình về cái chính sách Nhật-bản ở Mãn-châu, làm cho Trung quốc rộn hoảng cả lên. Kịp đến tháng juillet năm ấy, Điền-Trung Thủ-tướng cho quân Nhật kéo sang đóng ở Sơn-đông, viện cớ rằng để bảo-hộ cho kiều dân Nhật ở Trung-hoa trong cuộc Nam Bắc giao tranh, vì thế mà thành ra người Trung-hoa đều lấy làm oán giận.

Khi ấy, người viết bài này, là Hoàng-Phu, đương làm Ngoại-giao-bộ Thượng-thư của chính-phủ Quốc-dân Trung-hoa, rất sức công-kích việc ấy, nên chẳng bao lâu Nhật-bản rút quân đóng ở đấy về. Nhưng lại cũng trong năm ấy, Nhật-bản lại cho quân sang đóng ở Trung-hoa. thôi bất tất phải nói tách-bạch cái trách-nhiệm về tấn thảm-kịch xảy ra ở Tế-nam-phủ là tại ai, song hãy biết rằng quân Trung-hoa và quân Nhật cùng giao-chiến với nhau ở chính đất Trung-hoa. Hoàng-Phu có nói rằng nay để cho bất cứ nước nào cũng viện cớ rằng bảo-hộ cho mươi mười hai người bản quốc kiều-cư ở đất Trung-hoa, mà có quyền cho kéo hàng mấy đội quân sang đóng ở đất Trung-hoa, thế thì chẳng mấy chốc đất Trung-hoa sẽ có đầy quân các ngoại quốc đóng, còn gì là quyền chủ-tể của Trung-hoa ở trong nhà mình nữa? Vì rằng Nhật-bản có quyền làm thế nào, thì các nước khác cũng có thể làm thế ấy. Như vậy sao được. Tuy nhiên, cái cốt cốt-yếu trong việc giao-thiệp Trung Nhật, nào có phải ở đấy đâu. Ấy là cốt ở Mãn-châu kia vậy. Vì rằng Nhật-bản có quyền-lợi kinh-tế ở đất Mãn-châu, Nhật-bản cần đến các nguyên-liệu ở Mãn-châu, Nhật-bản tưởng rằng mình được quyền coi đất Mãn-châu như đất bảo hộ của mình vậy. Thật thế, mới đây quân Nhật ra ý ngăn-trở Quốc-dân-quân tiến vào Mãn-châu, hình như quân Nhật cho mình là có quyền bảo-hộ cho quân của Trương-tác-Lâm lại trở lại vậy. Ấy mới thật là lạ-lùng chứ. Nếu nay muốn cho đất Sơn-đông, Mãn-châu đừng thành ra là đất Á tân Lê-liên ở cõi Viễn-đông này, thì cần phải giải-quyết cho xong cái vấn-đề ấy. Nếu không giải quyết được thì cuộc hòa-bình của thế giới thật là bấp-bênh lắm.

Hoàng-Phu lại nói: cái vấn-đề Nhật-bản, thật thuần túy là vấn-đề kinh-tế, mà đã là vấn-đề kinh tế thì chớ nên để dây cổ cái tính-cách chính-trị vào, như vậy tức là mọi điều đều có thể làm cho ổn-thỏa được.

D. P. D. dịch.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3003

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Nhân duyên điên đảo

(Tiếp theo)

Vì cớ gì mà có sự rắc rối như thế? Chị dâu mày đi đâu, mà không thấy ở đây?

Tuệ-nương thấy hỏi như vậy, thẹn không xiết kể, chỉ cầm vạt áo che mặt mà khóc, không đáp lại sao,

Lưu-Phúc gắt lên rằng:

Vì cớ gì mà hỏi không chịu nói.

Đàm-thị nói rõ sự-tình cho Lưu-Phúc nghe. Lưu-Phúc sịm mặt lại, đứng ngẩn ra nửa giờ đoạn nói rằng:

— Thế là sự xấu ở trong nhà nên im đi, chớ nên phô trương ra, kẻo nữa người ngoài biết chuyện mà họ chê cười. Việc đã chót như thế rồi, sẽ phải liệu cách khu xử.

Lại nói đến Lý-đô quản là đứa hay đem chuyện nhà người đi mách lẻo, thấy nhà họ Lưu có việc huyên náo, hòn nép ở ngoài vách để nghe xem trong có sự gì. Nhưng để ý nghe kỹ vẫn không hiểu sự gì cả. Sáng sớm hôm sau con liễu-hoàn nhà họ Lưu có việc đi ra ngoài cổng, Lý-đô quản hỏi chuyện, liễu-hoàn không chịu nói.

Đô-Quản lấy năm mươi đồng tiền trong túi ra bảo liễu-hoàn rằng:

— Nếu nói cho tôi biết chuyện, tôi xin tặng một món tiền này.

Liễu-hoàn tham tiền đem việc kín nhà họ Lưu ra, nói tông đầu chí vĩ cho Lý-Đô Quản nghe.

Lý-Đô Quản nghe xong lấy làm mừng rõ, liền đưa món tiền năm mươi đồng cho Liễu-hoàn, nghĩ thầm rằng: «Ta đem việc xấu nhà họ Lưu báo cho họ Bùi biết, tất rằng hai nhà lại sinh lôi thôi, Lưu-công sẽ bị xấu hổ, không mặt mũi nào ở xứ này nữa, bấy giờ ta sẽ mua lấy Tuệ-nương.»

Vội vàng chạy đến nhà họ Bùi, đem việc kín nhà họ Lưu nói rõ cho biết. Lại còn có ít xít ra nhiều, đặt để thêm ra, để nói khích cho Bùi-Cửu lão hôm trước.

Vợ chồng nhà Bùi Cửu lão nhân vì hôm trước xin cưới nàng Tuệ-nương, Lưu công chưa bằng lòng cho, đã có ý tức. Ngay nay thấy nói con dâu chưa cưới đã bắt chính rồi, bất giác nổi giận đùng đùng. Hai ông bà cùng chạy đến nhà họ Lưu mà trách Lưu công rằng:

Hôm trước nhà tôi nhờ môi-nhân đến nói xin cưới, thì còn vành nọ vẻ kia, nói rằng con gái còn bé không bằng lòng cho cưới. Nuôi mãi con gái ở trong nhà, bây giờ xảy ra sự gì đấy, đã đẹp mặt chưa. Giá phỏng bằng lòng cho nhà tôi cưới từ trước, thì bao giờ có sự xấu ấy. Gia phong nhà tôi là nhà trong sạch không thể nào rước cái con dâu hạ loại phong hóa ấy về được nữa.

Thôi xin ông bà giao giả lại sinh lễ cho nhà tôi, để cho cô ấy đi lấy chồng, mà con tôi thì lấy vợ khác.

Lưu-công bị mắng xấu hổ quá chừng, trước đỏ mặt lên, sau sịm mặt lại, nghĩ thầm rằng việc kín nhà ta chưa tiết lộ, sao nhà họ Bùi đã biết, thật là quái lạ. Nhưng nhất định không chịu nhận cái tiếng xấu ấy, đáp lại rằng:

— Ông đừng nói những câu như thế, mà làm ô nhục gia thanh nhà tôi, nhỡ ra người ngoài nghe tiếng tưởng rằng có sự như thế thật, thì còn gì là thể diện tôi nữa.

Bùi-Cửu-lão với Lưu-bình-Nghĩa cãi nhau tợn tợn, sau đem nhau lên kiện tại cửa quan Thái-thú.

Quan Thái-thú là người họ Kiều, quê ở Quan-tây, thông minh chính trực, đoán ngục như thần, người trong phủ ai cũng gọi là Kiều thanh-thiên,

Bùi-Cửu-lão cùng Lưu-bình-Nghĩa đến cửa phủ. Thái-thú đòi Cửu Lão lên hỏi.

Cửu-Lão bẩm:

--Kẻ tiểu-nhân này tên là Bùi-Cửu, có con giai tên là Bùi-Chính, đã đem sính lễ đến dạm con gái Lưu-bình-Nghĩa tên là Tuệ-nương. Năm nay hai đứa đều mười lăm tuổi, kẻ tiểu-nhân này tuổi già chỉ có một con, muốn cưới vợ cho con sớm, đã mấy lần nhờ môi-nhân đến nói xin cưới, Lưu bình-Nghĩa cứ từ chối rằng con gái còn bé, nhất định không cho cưới vội, Không ngờ Lưu bình-Nghĩa nuôi tên Tôn-Nhuận ở trong nhà cho ăn ở với Tuệ-nương, kẻ tiểu-nhân này đến đòi sinh lễ, thì không những không giả, lại nói lý mà gây sự đánh nhau. Vậy xin quan lớn xử cho kẻ tiểu-nhân khỏi phải oan ức.

Kiều Thái-thú nghe xong cho Bùi-Cửu-lão lui ra, lại gọi Lưu-bình-Nghĩa lên hỏi.

Lưu bình-Nghĩa nói:

Bẩm quan lớn. Tôi sinh hạ được một giai một gái. Con giai thì lấy con gái họ Tôn, tên là Chu-di, con gái thì gả cho con anh Bùi-Cửu. Hôm trước Bùi-Cửu đến xin cưới, nhưng tôi chưa bằng lòng, vì tôi còn định cưới cho con giai xong đã mới cho cưới con gái. Chẳng may hôm cưới, con giai tôi đương có bệnh nặng, mà Tôn quả-phụ thì cho Tôn-Nhuận ăn mặc cải trang làm con gái về làm con dâu để quyến rũ con gái tôi. Sự thực như thế, chứ nguyên lòng tôi không có lập mưu lừa nhà họ Bùi. Xin quan lớn xét.

(Còn nữa) Thạch-Bằng dịch thuật

Vô-tuyến-điện truyền thanh

(Tiếp theo)

Ở mấy bài trước, tôi đã nói lược về vô-tuyến-điện và một vài thứ vật liệu để thâu các luồng sóng điện tức là *Antenne* và *Terre*, nay xin bắt đầu nói đến máy nghe Vô-tuyến truyền thanh (radio-concert).

Máy chuyển điện đi thế nào thì máy thâu điện cũng thế, là phải có hai đầu giây, một đầu lên *Antenne* và một đầu xuống *Terre*. Ở các hộp máy nghe, chỗ đầu giây *Antenne* thì thường có chữ A và *Terre* thì chữ T và các đầu khác thì đầu nào cũng có chữ dấu sẵn cho các người tuy không làm máy vô-tuyến bao giờ cũng có thể tự nối giây lấy mà nghe được.

Ai chưa dùng qua các máy vô-tuyến mà thoạt nghe thấy thì thế nào chả lấy đầu mà cho là khó, song nếu đã dùng qua một đôi khi thì tất phải công nhận cho là không lấy gì làm khó cả: hoặc giả chỉ như các máy chụp ảnh mà thôi.

Trong một cái hộp máy có nhiều thứ máy nhỏ lắp vào với nhau mà có những sợi giây nối và chia làm ba phần, một là *Accord* nghĩa là làm cho hợp với luồng điện đằng kia lại mà mình muốn thâu lấy, thí dụ một cuộc vô-tuyến truyền thanh kia dùng luồng điện 320 thước đánh đi thì ở máy nghe cũng phải xoay xở cho hợp vào 320 thước thì mới có thể nghe thấy được; hai là *Détecteur*, là để làm cho được nghe thấy, và ba là *Amplificateur*, để nghe cho được to thêm lên.

Phần *Accord* thì ở máy nào cũng thế, phải có một *Capacité* và một *Self* phần *Détecteur* thì vừa dùng đá *galène* cũng được, và phần *amplificateur* thì người ta thường dùng bằng đèn cả, và phải một hay hai cái *transformateurs Basse fréquence* Sau đây tôi sẽ nói rõ nghĩa mấy chữ *Capacité*, *Self* v. v... khi tôi đặt bút viết cũng đã cho là cái-cảm mà tiếng ta không có, nếu lại viết ra chữ tàu thì thà cứ để tên chữ pháp cũng vậy. mà sẽ giải nghĩa ra sau này. Bởi chẳng phải là bài vô-tuyến-điện học hay điện-học, nên tôi chỉ nói chuyện cho bà con nghe ra cái bí-hiểm của môn học thuật mới mẻ này mà thôi.

Capacité thì phải dùng một thứ gọi là *Condensateur* mà trên tôi cũng đã nói đến. *Condensateur*, có hai kiểu một là kiểu đứng (*condensateur fixe*) và một thứ xoay (*condensateur variable*) *Self* tức là những cuộn giây mà các nhà chế-tạo cũng gọi là *Self* hay là *bobine Self* cũng có nhiều kiểu song đại-để cũng chỉ có một cuộn giây nhiều hay ít vòng để lựa mà cho hợp với luồng sóng điện mà thôi.

Détecteur là một phần dùng để cho luồng điện khi vào máy thì chỉ vào được chứ ra thì không được vì khi luồng điện từ *antenne* vào máy theo đầu giây *Terre* xuống đất, luồng điện chạy ra chạy vào, nghĩa là chạy lên *antenne* lại xuống đất trong một giây đồng hồ lên xuống đến mấy nghìn lần mà trong Vô-tuyến-điện học gọi là *haute fréquence* vậy. Khi luồng điện đó qua *détecteur* thì chỉ đi được một chiều, là tự *antenne* xuống qua *détecteur* rồi xuống đất, nhưng không thể lên *antenne* được nữa. Đá *Galène* dùng vào vô tuyến được việc đó tức là chỉ cho luồng điện chạy qua được một chiều mà thôi. Bởi dùng đá galène không được mạnh cho lắm, nên tự khi phát hiện ra thứ đèn riêng của vô tuyến thì đèn đó dùng làm *détecteur* tốt hơn đá galène nhiều và lại nhạy hơn nữa. Phần *amplificateur* cũng phải dùng đến đèn và một vài cái *transformateur* nữa là một cái cơ quan dùng để làm cho nghe được to hơn lên vài transformateur này thì cũng chia làm hai hạng, một đằng *haute fréquence* và đằng *Basse fréquence* nhưng viết tắt là H F. và B. F. Đằng H. F, thì thường phải đặt trước détecteur và B. F. thì đặt sau.

Vì đây chỉ riêng là một câu chuyện và không đủ chỗ vẽ hình ảnh nên cho có nói kỹ hết cũng là một sự khó hiểu cho độc-giả. Tôi cũng sắp soạn một cuốn sách riêng về mục này và lại sẽ có nhiều hình ảnh và nói kỹ hơn thì mới rõ hiểu mà tự làm lấy các máy này được. Xin các độc giả miễn thứ và nếu có cần hỏi đến chi về môn này thì xin cứ gửi thư riêng về cho tôi, tôi sẽ xin giả lời tường tận.

Sau nữa tôi cũng ước ao rằng, các nhà chuyên môn và sành nghề nếu có biết hơn được chút chỉ thì xin gửi bài về báo hay gửi thư riêng thì giáo cho tôi tác giả thực lấy làm cảm ơn lắm vì tôi muốn cho Việt-nam mình cũng có nhiều người ham chơi Vô-tuyến như bên Âu-Mỹ thì cũng là một cuộc tiêu khiển có ích cho trí-dục và giáo-dục lắm vậy.

Nguyễn-Triện

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-..., Rừng Hạ-cương)

[illegible]

Điện-thoại số 158

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG tốt có tiếng, có cây từ 7 thước trở lên để làm cột nhà.

- RỪNG NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.

Có xưởng tại [illegible]

MỚI TÁI BẢN XONG

SÁCH

« Việt-Nam Sử-Lược »

(HISTOIRE DE VIỆT-NAM)

Soạn-giả: TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN THƯỢNG

(Thượng-cổ thời đại — Bắc-thuộc thời đại — Tự-chủ thời đại — Đến hết thời kỳ nhất thống nhà Lê)

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có hình những danh-nhân như cụ Nguyễn-Trãi và có tranh những đền đài và thành quách cũ. Có nhiều bản đồ.

Giá: 0$80

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Số 126

Nhi-nữ anh hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

... Sau nữa lại nghĩ nếu lấy kẻ vẫn không có chút tình quan hệ gì, thì họ lấy vợ chỉ biết vợ, chứ nhà vợ có con nối sau hay không có, họ có lấy gì làm quan tâm. Nên bất ngay chồng em phải chịu ấm giữ câu, hôm nay lại bắt rước thần chủ vào nhà thờ, khiến cho hai bác dẫu không có con nối sau cũng như là có, sau này sinh cảm có hay, con con cháu cháu, dù là dòng cha, sẽ lập một đứa đổi theo họ *Hà* để phụng tự. Ấy cái bản tâm của bố mẹ chồng em như thế, mà chị lại bảo là quấy quá ư? Điều đó dám xin chị phải nên nghĩ kỹ.

Hà-ngọc-phượng nghe nói đến những câu ấy, trong lòng cảm động quá, lạnh đờ cả người, hình như người bị dội nước, rồi thấy ruột đau như cắt, toan khóc òa lên, nhưng nghĩ gượng không sao khóc được, miệng thở hổn hển, đứng tựa vào cột án, rã rời như đóa hoa bị mưa, lại bị gió lay động, nghĩ đến cái ân nghĩa của vợ chồng *An-lão-gia* đã phải vùi xương rã thân mà báo đáp được những không quản, nữa chỉ là làm con dâu người ta.

Bây giờ *Kim-phượng* đã biết *Ngọc-phượng* đã bằng lòng, nhưng chắc còn thẹn không dám nói ra, liền khuyên rằng:

Chị ơi! xin chị chớ thương tâm, em có câu này xin ngỏ cùng chị.

Nói rõ liền dắt nàng ra góc tường ở phía đông, thấy bọn vú già và con đỏ đang đứng ở ngoài cửa dòm vào *Kim-phượng* liền bảo:

Chúng bay đi ra đằng kia, để cho chúng ta nói chuyện.

Bọn ấy đi rồi, *Kim phượng* ghé vào tai *Ngọc phượng* mà nói rằng:

Em biết bây giờ trong lòng chị rối rắm trăm mối lắm rồi, em không cần phải nói chi cho thêm rườm nữa. Nhưng em còn một điều này nữa xin nói để chị hay. Vì cớ này không những cha mẹ chồng em, cha mẹ đẻ em và cha con *Đặng cửu-công* đều mong cho chị và công tử kết thành đôi nhân duyên tốt đẹp này, ngay như em đây, bấy lâu vẫn để ý xét tìm, nhưng rằng bọn thiếu niên, trừ công tử ra, không có một ai nào làm chồng chị được xứng đáng, nên em mới quyết khuyên chị lấy công tử cho khỏi uổng một đời xuân xanh. Sau nữa theo như lễ phép, làm người con gái không bao giờ lại đứng cạnh một người con giai, mặt còn không dám trông, nữa chi là lại dám nhìn đến thân thể. Không nói gì là một người con gái lạ, ngay như anh em chị em trong nhà cũng phải giữ như thế. Vậy mà khi chị cứu công tử, thì chị chính là lúc công tử đang bị trói chỉ vào cột, phơi ngực phanh bụng ra, chị đến cởi trói cho, dẫu rằng chị ... giữ lễ giơ cánh cung ra cho công tử bám vào mà dắt đi, chứ không giơ tay ra dắt, nhưng biết đâu ở trong gang tấc, lại chẳng biết rõ cái hơi hám của nhau rồi, đã hay là chị vẫn giữ được tuyết sạch giá trong, trong lòng không có điều gì đáng lo tiếc, nhưng điều đó chỉ một mình chị biết, ngoài ra may được mấy người nữa vẫn biết bụng chị như chúng em đây, chứ còn thì ai là ai mà tin cho được, vậy chỉ có cách là cùng công tử kết duyên cầm sắt thì người ta mới không ngờ nữa, vậy ý chị nghĩ sao thế nào?

Ngọc phượng nghe nói mặt đỏ bừng lên, liền nắm lấy tay áo *Kim phượng* mà nói rằng:

Em ơi, trong lòng chị bây giờ đang bối rối, vậy em nghĩ cách gì để cứu chị, thì tùy em đấy, chứ chị chẳng biết nói ra thế nào

Kim-phượng nói:

Chị không biết nghĩ thế nào à? vậy để em xin nói, làm người ở đời không chịu thua kém ai cái gì mới gọi là anh hùng hào kiệt, nhưng đến việc hôn nhân, thì dù là người anh hùng hào kiệt đến bậc nào cũng không tự mình làm chủ được, đều phải yên lòng mà nghe theo mệnh giời, giơ mình lăn vào bọc mẹ, mẹ yêu mẹ bảo thế nào thì ta hay thế.

Hà ngọc phượng nói:

Nếu chị có mẹ thì cái việc hôm nay lại chẳng đến nỗi thế này.

Trương-kim-phượng nói:

Chị vẫn là một người thông minh, có sao hôm nay lại mê tối như thế. Có phải là chị bảo bác gái đã mất, không có ai yêu thương xoa xuýt và nhà bảo thì chị phải không? Em nói câu này, xin chị đừng lấy làm lạ, cho dù bác gái còn đến nay nữa cũng thế mà thôi. Vì bác gái vẫn người lành hiền lại hay đau ốm, đến cái sự nằm ngủ, ăn mặc cũng phải cậy có chị cả, thì ai là người xoa xuýt nhà bảo cho chị. Vậy chị cứ xem mẹ ở dưới em đấy, từ khi gặp chị đến bây giờ, đối với chị như thế nào, há chẳng đáng làm một người mẹ thân yêu của chị đó ư? Vậy chị chẳng nên chạy đến giao mình vào bọc mẹ thì còn đợi đến bao giờ?

Kim phượng nói rồi, dắt lấy tay áo *Ngọc-phượng* mà kéo đi vào trong phòng. *Ngọc phượng* vẫn là người nặng lòng về tình nghĩa, lại hay cảm động, nên nghe lời *Kim phượng* nói, trong lòng bỗng thấy bàn-khoăn, bèn lật-đật chạy theo *Kim phượng* vào trong phòng, đến ngay trước mặt *An* thái-thái, quì hai gối xuống, hai tay nắm lấy áo gục đầu vào bọc mà kêu rằng:

Mẹ ơi! Mẹ thân-yêu của con ơi! Xin mẹ rủ lòng thương lấy con đây.

HỒI THỨ HAI MƯƠI BẢY

Tặng của hồi môn, tỏ tình sư đệ,
Nặng tình ân ái, vui đạo phu-thê

Lại nói chuyện *An* thái-thái thấy *Hà-ngọc phượng* nghe lời *Trương-kim phượng* khuyên dỗ, đã tỉnh-ngộ, đến gục đầu vào bọc mà kêu là mẹ, trong lòng cảm-động quá, liền giơ hai tay ôm chặt vào trong bọc mà nói rằng:

Con ơi! hôm nay là ngày vui mừng của con, con chớ kêu khóc mà động đấy, con a. Mẹ thực sẵn lòng yêu con coi con, không khác gì mẹ đẻ ra. Lúc nãy con khăng khăng từ chối, mẹ cũng biết là con có cái khổ-tình gì chưa tiện nói ra, và lại cứ từ chối, mới là có giá con gái chứ, nay con đã biết hồi lại mà nghe lời em nó khuyên-dỗ, thì mẹ lại yêu thương con đến thế nào. Con phải biết mẹ đây và bố chồng con lao tâm khổ-tứ suốt một năm giời nay, chỉ vì con đấy.

Thái-thái nói rồi, lấy tay nâng nàng dậy và sai con liễu-hoàn lấy khăn mặt ướt lau mặt cho nàng. *Chử đại-nương* liền dắt tay nàng mà bảo rằng:

Em đứng suốt một nửa ngày, chắc là nhọc lắm, vậy em ngồi xuống ghế này.

Nàng lại đều không chịu ngồi. Bấy giờ cả nhà ai nấy đều lấy làm vui-vẻ, *Đặng cửu công* và *An* lão-gia ngồi ở nhà ngoài lắng nghe đã biết chuyện, liền chạy vào, cả *Chử nhất quan* cùng *Trương ông* cũng đến, *Ngọc-phượng* thẹn quá, liền vội tránh vào chỗ khuất, *Chử-đại-nương* nắm tay lôi ra, nàng lại càng thẹn quá, cứ cúi gục đầu xuống không nói gì, rồi quì xuống trước mặt *An* lão gia và *An* thái thái dập đầu mà lạy, *An* lão gia nói:

Tốt, con đứng dậy, con xem đó mới biết là giời đất không thiên tư, nhân duyên có định số, và ngày nay như thế này cha mới tỏ được tấm lòng đối với thầy bạn đấy con ạ.

Lão gia nói rồi, liền bảo thái-thái rằng:

Nhà ta kiếp trước tu nhân tích đức đến thế nào, mà bây giờ giời kia lại cho được hai người dâu có hiếu như thế này, thực là một điều đáng nên mừng vậy.

(Còn nữa)

CANDIDE

VOLTAIRE

(Suite)

Monsieur mon très cher amant, il y a huit jours que je suis malade en cette ville; j'apprends que vous y êtes. Je volerais dans vos bras si je pouvais me remuer. J'ai su votre passage à Bordeaux; j'y ai laissé le fidèle Cacambo et la vieille, qui doivent bientôt me suivre. Le gouverneur de Buenos Ayres a tout pris, mais il me reste votre cœur. Venez, votre présence me rendra la vie ou me fera mourir de plaisir.

Cette lettre charmante, cette lettre inespérée, transporta Candide d'une joie inexprimable; et la maladie de sa chère Cunégonde l'accabla de douleur. Partagé entre ces deux sentiments, il prend son or et ses diamants, et se fait conduire avec Martin à l'hôtel où Mlle Cunégonde demeurait. Il entre en tremblant d'émotion, son cœur palpite, sa voix sanglote; il veut ouvrir les rideaux du lit, il veut faire apporter de la lumière. « Gardez-vous-en bien, lui dit la suivante, la lumière la tue »; et soudain elle referme le rideau « Ma chère Cunégonde, dit Candide en pleurant, comment vous portez-vous? si vous ne pouvez me voir, parlez-moi du moins. Elle ne peut parler », dit la suivante. La dame alors tire du lit une main potelée que Candide arrose longtemps de ses larmes, et qu'il remplit ensuite de diamants en laissant un sac plein d'or sur le fauteuil.

Au milieu de ses transports arrive un exempt suivi de l'abbé périgourdin et d'une escouade. « Voilà donc, dit-il, ces deux étrangers suspects »? Il les fait incontinent saisir et ordonne à ses braves de les traîner en prison. « Ce n'est pas ainsi qu'on traite les voyageurs dans le Dorado, dit Candide. — Je suis plus manichéen que jamais, dit Martin. — Mais, monsieur, où nous menez vous? dit Candide. — Dans un cul de basse fosse », dit l'exempt.

Martin, ayant repris son sang-froid, jugea que la dame qui se prétendait Cunégonde était une friponne, monsieur l'abbé périgourdin un fripon qui avait abusé au plus vite de l'innocence de Candide, et l'exempt un autre fripon dont on pouvait aisément se débarrasser.

Plutôt que de s'exposer aux procédures de la justice, Candide, éclairé par son conseil, et d'ailleurs toujours impatient de revoir la véritable Cunégonde, propose à l'exempt trois petits diamants d'environ trois mille pistoles chacun. « Ah! monsieur, lui dit l'homme au bâton d'ivoire, eussiez-vous commis tous les crimes imaginables, vous êtes le plus honnête homme du monde; trois diamants! chacun de trois mille pistoles! Monsieur! je me ferais tuer pour vous, au lieu de vous mener dans un cachot. On arrête tous les étrangers, mais laisse-moi faire; j'ai un frère à Dieppe en Normandie, je vais vous y mener; et si vous avez quelque diamant à lui donner, il aura soin de vous comme moi-même. — Et pourquoi arrête-on tous les étrangers »? dit Candide.

L'abbé périgourdin prit alors la parole et dit: « C'est parce qu'un gueux du pays d'Atrébatie a entendu dire des sottises, cela seul lui a fait commettre un parricide, non pas tel que celui de 1610 au mois de mai, mais tel que celui de 1594 au mois de décembre, et tel que plusieurs autre commis dans d'autres années et dans d'autres mois par d'autres gueux qui avaient entendu dire des sottises».

L'exempt alors expliqua de quoi il s'agissait. « Ah! les monstres! s'écria Candide; quoi! de telles horreurs chez un peuple qui danse et qui chante! Ne pourrai-je sortir au plus vite de ce pays où des singes agacent des tigres? J'ai vu des ours dans mon pays; je n'ai vu des hommes que dans le Dorado. Au nom de Dieu, monsieur l'exempt, menez-moi à Venise, où je dois attendre Mlle Cunégonde. — Je ne peux vous mener qu'en Basse-Normandie », dit le barigel. Aussitôt il lui fait ôter ses fers, dit qu'il s'est mépris, renvoie ses gens, emmène à Dieppe Candide et Martin, et les laisse entre les mains de son frère. Il y avait un petit vaisseau hollandais à la rade. Le Normand, à l'aide de trois autres diamants, devenu le plus serviable des hommes, embarque Candide et ses gens dans le vaisseau qui allait faire voile pour Portsmouth en Angleterre. Ce n'était pas le chemin de Venise; mais Candide croyait être délivré de l'enfer, et il comptait bien prendre la route de Venise à la première occasion.

CHAPITRE XXIII

Candide et Martin vont sur les côtes d'Angleterre; ce qu'ils y voient.

Ah! Pangloss! Pangloss! Ah! Martin! Martin! Ah! ma chère Cunégonde! qu'est ce que ce monde-ci? disait Candide sur le vaisseau hollandais. — Quelque chose de bien fou et de bien abominable, répondait Martin. — Vous connaissez l'Angleterre; y est-on aussi fou qu'en France? — C'est une autre espèce de folie, dit Martin. Vous savez que ces deux nations sont en guerre pour quelques arpents de neige vers le Canada, et qu'elles dépensent pour cette belle guerre beaucoup plus que tout le Canada ne vaut. De vous dire précisément s'il y a plus de gens à lier dans un pays que dans un autre, c'est ce que mes faibles lumières ne me permettent pas; je sais seulement qu'en général les gens que nous allons voir sont fort atrabilaires ».

(A suivre)

Chuyện chàng Căng-Đích

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

(Tiếp theo)

« Tình-lang yêu quí của em ơi, em đến tỉnh này bị mệt đã từ tám hôm nay, và vừa được tin chàng cũng ở đây. Nếu em có thể cử động được thì đã chạy ngay đến cùng chàng. Em biết chàng có đi qua tỉnh Bốc-đô; em có để thằng nghĩa-bộc Ca-căng-bô cùng mụ già lại đấy và chẳng bao lâu chúng nó cũng theo em đến đây. Quan tổng-đốc thành Buy-nô-gie đã lấy của em hết cả, nhưng em chắc hãy còn được cái tấm lòng chàng thương yêu. Vậy chàng nên kíp đến ngay cùng em, vì em được thấy mặt chàng thì một là như được tái sinh, hai là sẽ quá vui mà chết. »

Cái thơ thú vị ấy, cái thơ không ngờ mà được ấy làm cho chàng Căng-đích vui sướng không sao tả được; nhưng cái tin tiểu thơ Qui-nê-gông bị ốm làm cho chàng đau đớn vô cùng. Nửa vui sướng, nửa đau đớn, chàng liền đi lấy vàng ngọc rồi cùng lão Mạc-tanh thuê người đưa đến hàng cơm có tiểu-thơ Qui-nê-gông ở trọ. Lúc vào, chàng cảm động quá, hóa run cả người, quả tim thổn-thức, giọng nói ngập ngừng; chàng muốn mở màn ra xem và chực sai người mang đèn lại. Một con nữ-tỳ nói: « Ấy chớ, xin ngài đừng bảo lấy đèn, vì có ánh sáng chiếu vào thì tiểu-thơ chết mất. » Rồi nó khép ngay cửa màn lại. Căng-đích vừa khóc vừa nói: « Qui-nê-gông ái nương ơi, ái-nương quí-thể ra sao? Nếu ái-nương không nhìn được tôi thì ít ra cũng phải cố mà nói với tôi vài lời. — Con nữ-tỳ nói: « Tiểu-thơ không thể nói chuyện được. » Rồi thấy trong giường thò ra một cái bàn tay mũm-mĩm; Căng-đích trông thấy nước mắt ràn rụa chảy xuống ướt cả; sau chàng bỏ đầy kim-cương vào bàn tay ấy và để lên ghế một cái túi đầy chặt những vàng.

Giữa lúc lòng chàng đương đau như cắt ấy thì có một viên quan cảnh sát đi vào, theo sau có vị giáo sĩ xứ Ba-lý-gô và một toán cảnh binh. Viên quan cảnh sát nói: « Kia là hai anh ngoại-quốc tình nghi đấy à? » Rồi hắn liền bảo lính bắt ngay hai người và truyền giải đến ngục-đường. Căng-đích nói: « Ở xứ Yên-đô-la-đô, người ta có đối đãi với khách lạ thế này đâu. — Mạc-tanh cũng nói: — Việc này làm cho tôi lại càng tín-phục cái lý-thuyết của Mã-ni-sa. — Căng-đích hỏi viên quan cảnh sát: Nhưng ngài định đem chúng tôi đi đâu bây giờ? — Viên quan cảnh sát nói: Đem các anh bỏ xuống đáy hầm tối. »

Mạc-tanh hết cơn hoảng hốt, trong trí lại điềm-tĩnh như thường, mới xét rằng cái mụ đàn bà dám tự xưng là Qui-nê-gông tiểu-thơ ấy chính là một mẹ đi lừa, và vị giáo-sĩ xứ Ba-lý-gô là một thằng láu cá, đã nhận thấy Căng-đích hiền lành ngay thật mà tìm cách lường gạt, còn viên cảnh sát cũng là một tên bợm muốn tống đi cũng chả khó gì.

Căng-đích theo lời khuyên của lão Mạc-tanh, phần thì không muốn thưa kiện lôi thôi, phần thì đang nóng gặp Qui-nê-gông tiểu thơ thật, mới dạm cho viên cảnh sát ba viên ngọc kim-cương nhỏ, mỗi viên giá đáng ba nghìn bích-tôn. Anh chàng tay cầm gậy ngà bèn bảo rằng: « Thưa ngài dù ngài có phạm đủ các tội-ác trên đời, bây giờ ngài cũng là người lương-thiện nhất thế gian! Mỗi viên giá ba nghìn bích-tôn! Thưa ngài, bây giờ có phải vì ngài liều mạng, tôi cũng xin vâng, chớ khi nào lại còn đem ngài giam vào ngục tối! Ở đây có lệnh bao nhiêu người ngoại-quốc đến đều bắt cả, nhưng ngài cứ để mặc tôi. Tôi có một thằng em ở thành Điệp-ba tỉnh Bắc-nam-địa, tôi xin đưa ngài đến đấy, và nếu ngài có viên kim-cương nào cho nó thì nó cũng sẽ trông nom ngài cẩn thận như là tôi đây — Căng-đích hỏi: Thế tại sao lại có lệnh bắt tất cả những người ngoại-quốc? »

Vị giáo-sĩ xứ Ba-lý-gô bây giờ mới mở miệng nói rằng: Nguyên là có một tên khốn nạn ở xứ A-tế-ba-xi đã nghe người ta nói nhảm, rồi chỉ vì thế mà phạm tội giết cha; tội ác này không giống như cái tội-ác có người đã phạm phải năm 1610, về hồi tháng năm, mà giống như cái tội ác một người đã phạm về năm 1594, vào hồi tháng chạp, và cũng giống như biết bao tội-ác đã xảy ra vào các năm khác, về các tháng khác, do những kẻ khốn nạn khác chỉ vì nghe lời nhảm nhí mà mắc phải. »

Viên cảnh-sát mới giảng cho chàng hiểu là vì chuyện gì mà sinh ra thế. Căng-đích kêu lên rằng: « Gớm ghê cho loài quỉ ác! Quái lạ! Ở một dân tộc múa hát xuốt ngày mà lại có những sự đáng kinh đáng khiếp thế a! Làm thế nào đi ngay cho khỏi được xứ này là nơi mà giống khỉ lại hay chọc ghẹo giống hùm? Trong xứ tôi, tôi chỉ gặp rặt loài gấu, chỉ có xứ Yên-đô-la-đô mới thật là có giống người Quan cảnh sát ơi, xin ngài làm ơn đưa tôi qua thành Vê-ni, vì tôi phải chờ Qui-nê-gông tiểu-thơ ở đó. — Viên cảnh sát nói: Tôi chỉ đưa ngài được đến xứ Hạ-bắc-man-địa thôi. »

Đoạn hắn sai tháo xích cho chàng, nói là đã bắt lầm, và cho bọn đầy tớ đi về. Rồi hắn đưa Căng-đích và Mạc-tanh đến thành Điệp-ba, giao cho em hắn. Khi ấy có một chiếc tàu Hà-lan đậu ở ngoài bến. Anh chàng người tỉnh Bắc-man địa, vì được ba viên ngọc kim-cương, nên thành ra một kẻ rất sẵn lòng giúp việc cho người, mới đem Căng-đích và bọn gia-nhân xuống tàu sắp chạy sang tỉnh Bộ-mục nước Anh-cát-lợi. Đi đường ấy không phải là đường sang thành Vê-ni, xong Căng-đích bấy giờ ra đi hình như được thoát nơi địa ngục, và định tâm hễ có dịp là tìm lối sang thành Vê-ni ngay.

CHƯƠNG THỨ XXII

Căng-đích và Mạc-tanh đến bờ biển nước Anh trông thấy sự gì.

Trong khi đi tàu, Căng-đích nói: «Ôi! Bằng-lộc! Bằng lộc! Ôi! Mạc-tanh! Mạc-tanh! Ôi! Qui-nê-gông ái khanh! chẳng hay cõi đời này là cái chi chi? — Mạc-tanh đáp: Là một sự rất điên rồ và là một sự rất khả ố — Ông biết nước Anh-cát-lợi, vậy bên ấy người ta có điên rồ như ở nước Pháp không? — Ở bên ấy họ lại mắc phải một thứ điên rồ khác. Ngài cũng biết rằng chỉ vì tranh nhau vài sào tuyết ở xứ Gia-nã-đại mà hai nước ấy đánh nhau, và trong cuộc chiến-tranh tốt đẹp ấy, họ đã phải tiêu mất bao nhiêu tiền của, dù lấy là xứ Gia-nã-đại cũng không bù lại được. Tôi không đủ tài học để nói rõ cho ngài biết đích là nước nào có nhiều người đáng trói hơn nước nào, tôi chỉ biết rằng những người mà chúng ta sắp gặp đây thường hay có tính đa sầu lắm. »

(Còn nữa)

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Dược tính

(Tiếp theo)

Khương (薑)

Tính chất khí vị

Khương lẩm thụ dương khí của giời đất, vị tân, khí ôn, không có chất độc.

Công dụng

Khương thì ra nhiều thứ: sinh-khương là gừng sống, ổi-khương là gừng ổi, bào-khương là gừng sao vàng sẫm, thán-khương là gừng sao cháy thành than, công dụng mỗi thứ một khác.

Sinh-khương. — Sinh khương có hai hạng, là gừng tươi và gừng khô (can khương).

Gừng tươi chủ giải phong hàn trừ thấp, tịch ác khí, thông thần minh, khai vị khẩu, hòa vinh vệ, nhứt thiết bệnh ngoại cảm (bưốt đầu ngạt mũi), bệnh hoắc loạn (trướng mãn), bệnh ôn ngược (sốt rét) bệnh đàm suyễn nó tự trị rất hiệu nghiệm, trừ ra bệnh thất huyết bệnh táo hãn (ám khí háo tổn), bệnh âm hư hỏa thịnh, hoặc đau bụng nhiệt, thì không nên dùng.

Vỏ gừng tươi chủ tiêu thũng trướng

Gừng khô chủ tán huyết, dùng đàm, ôn trung, hạ khí, phá tỉ, tiêu thực, phá tích, khử trệ, bệnh đau bụng (phúc thống) bệnh phiên vị, cần phải dùng nó.

Ổi-khương. — Ổi khương chủ trị bệnh tiết tả.

Bào-khương. — Bào khương chủ ôn trung, nhứt thiết bệnh trầm hàn cố lãnh, (vong dương tuyệt mạch) phải dùng bào-khương mới trị nổi.

Thán-khương. — Thán-khương chủ dẫn hỏa qui nguyên, và kiêm trị nhứt thiết huyết bệnh, (như thổ huyết lỵ huyết vân vân).

Lời dặn. — Phát tán dược tễ nên dùng sinh khương.

Tán lương dược tễ nên dùng khương bì.

Ôn trung dược tễ nên dùng bào khương.

Bổ huyết chỉ huyết và dẫn hỏa hạ xu dược tễ nên dùng thán khương.

Chỉ tả dược tễ nên dùng ổi khương

Lời cẩn dặn. — Sinh khương trừ nhiệt!

Vì rằng nguyên do bệnh nhiệt, không tự ngoại cảm phong hàn thì tự nội thương ẩm thực, mà sinh khương có thể tán có thể tiêu, cho nên trừ nhiệt, không gì bằng sinh khương.

Sinh-khương trị ẩu.

Vì rằng ẩu là khí nghịch, mà sinh-khương tân tán có thể dáng khí, cho nên trị ẩu không gì bằng sinh-khương (ông Đông-viên đã có nói: sinh-khương nhuận mà không táo, là một vị thánh dược của nhà trị ẩu).

Đêm không nên ăn gừng, mùa thu không nên ăn gừng!

Vì rằng dạ khí và thu khí chủ liễm mà sinh-khương tân tán, trái với đạo giời, cho nên không nên ăn, nhưng trừ ra lúc có bệnh thì không hề.

Đi buổi sáng sớm nên ngậm sinh khương.

Vì rằng buổi sáng sớm mặt giời chưa mọc, thì lam trướng hoặc xương mốc chưa tan, nó hay sinh mạo, mà sinh-khương tân tán, có thể thông thần minh, phù chính tịch tà, cho nên buổi sáng sớm đi đâu nên nhấm gừng cho được tán khí.

Sinh-khương vị tân, chủ nhuận phế khí, phế khí vượng thì trung khí xung túc, vệ khí thông đạt, mà tà không có chỗ ẩn nấp, bởi vậy, trúng phong, trúng thử, trúng độc, trúng ửa, thực quyết, đàm quyết, lãnh quyết, thi quyết, mà bệnh hoắc loạn hôn vựng, và nhứt thiết bạo chứng, sinh khương cấp cứu rất hiệu.

Bào-khương ôn vị, nhưng tính lưu thủ chủ chứ không hành tẩu, thì đa phục (dùng nhiều), cửu phục (dùng lâu) khí huyết tổn thương, mà nhứt là đàn bà có mang lại càng phải thận dụng, (dụng khai thai khai tiềm tiêu lễ đo phương thư đã có nói).

Thán-khương là gừng đã sao cháy ra than, thì khí vị tân thoán, thượng hành biến thành khổ hàm hạ tẩu, nó dẫn huyết dược vào huyết phận, dẫn khí dược vào khí phận, chực ở sinh tân, khiến cho được dương sinh âm trưởng, và lại sắc đen hiệp ứng với hành thủy, thì huyết cũng thuận lưu, (không vọng hành), vậy khiếp nhiệt mà không hàn chỉ huyết mà không trệ, thán-khương chả cũng là phẩm liệu đáng quí của các nhà hư nhiệt (huyết hư phát nhiệt), và đàn bà sản hậu lắm du? nhưng rằng người nào huyết hư thì dùng nhiều, bằng huyết nhiệt, thì trong dược tễ chỉ nên dùng và bốn phân làm hướng đạo mà thôi.

Giới (薤)

Tính chất khí vị

Giới cũng là một loài hẹ nhưng khác giống, lá nó cũng hình như lá hẹ, có rằng to hơn và nở mặt hơn là khác thôi.

Giới vị tân, khí ôn, không có chất độc.

Công dụng

Giới điều tễ chủ trừ hàn nhiệt, lợi thủy, tán kết, bệnh tả, bệnh lỵ, (lãnh lỵ), bệnh khí trệ (dương minh khí trệ) bệnh xích bạch đới, bệnh phong hàn thủy thũng, nó tự trị rất hiệu, nhưng phụ (người có mang), điều phục, thai dụng cũng an nhứt là ăn nhỡ hóc phải xương (xương vướng trong cổ họng), dùng no tán vắt lấy nước rỏ, hóa hạ lập tức.

Kim sang thũng thống, (kim sang là nhỡ bị lưỡi dao đứt có da thịt) thì dùng thứ lá tía vắt lấy nước phu trị thần nghiệm.

Lời dặn. — Giới kỵ thịt trâu, ngộ thực thì kết tụ thành bệnh chưng hà (bệnh bảng), cái đó phải nhớ.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. : : : 0$30
Tiền cước mỗi quyển : 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH

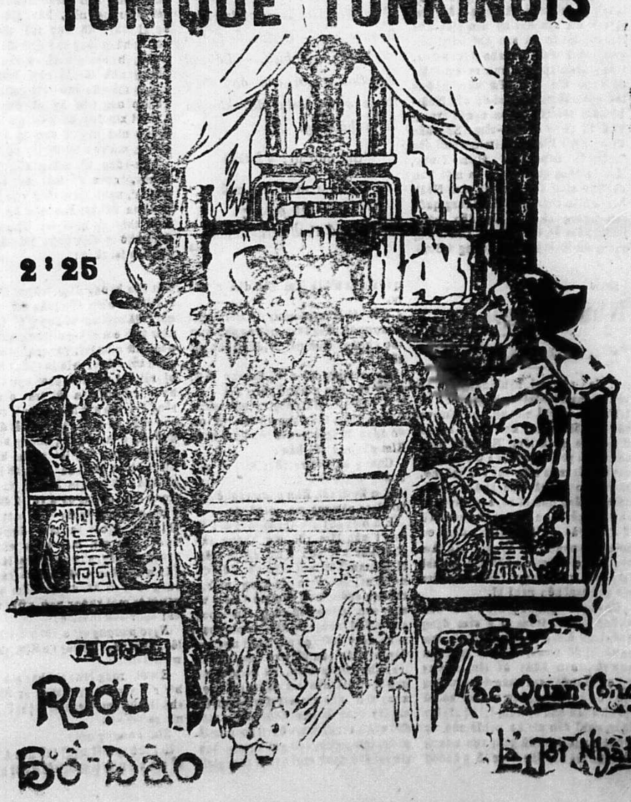
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cáo ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết đâu mà tìm tòi.

PHARMACIE MONTÈS

TONIQUE TONKINOIS

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CHABOT, Hanoi

56, Rue Paul Bert, 56

CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP

Một nhẫn
Một hoa
Thượng-hạng

Nhà hàng có thể tin cẩn được.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MAY NÓI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

PHẢI BIẾT KÉN CHỌN

Một nhà ngụ ngôn Pháp kể chuyện rằng: có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ láng-táng ngẫm nghĩ mãi, hóa ra chết cả đói lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngần-ngại không biết kén chọn đằng nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng bá sa số nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta dùng phải thứ thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngại gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, càng mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc vô song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Hễ khi trong nhà có người chớm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

0$30

Bán ở hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác

TRẦN - QUANG - MINH

199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MẤY NHỜI KÍNH-CÁO

Thưa các quý-khách,

Bản-hiệu xưa nay thì chuyên về môn nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng TRẮNG, ĐEN VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, và răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã xinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các qui-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hẳn được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về Bản hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, mà giá nhời ngay.

Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rõ hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$30

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tinh chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kỹ nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
GIẤY NÓI SỐ 96

CHỢLỚN

Cưỡng dâm một đứa bé. — Vụ cưỡng dâm này xảy ra tối thứ bảy rạng mặt chủ-nhật 16 O tobre này ở đường A'mand Rousseau nơi xóm nhà lá

Tên Ng-văn-Tân với vợ nó là thị Chuột bấy lâu nay ở chung một nhà với hai mẹ con chị đàn bà kia trong một căng phố gần lò siêu, thì 2 đàng đối đãi nhau rất nên thân thiết, đến cho ruột thịt cũng không bằng.

Thường ngày hễ hừng đông thì chị chủ nhà với vợ nó hiệp nhau ra chợ lo bán buôn, thì tên Nguyễn-văn-Tân này ở nhà coi nhà với một cô bé lối chừng tám xuân, bấy lâu nay cũng vẫn bằng yên luôn. Vả lại chị chủ nhà này cũng hết lòng tin cậy nó, nên hễ ra đi bán thì gửi gắm con nhỏ, cậy nó chăm nom coi sóc dám có ăng chút hiềm nghi vì cho rằng đứa nghiệt súc này đã chồng ngồng cái đầu lại thêm có vợ nữa, còn con mình thì nhỏ dạ miệng hãy còn hôi sữa thì có đâu sinh chuyện để kè khà ở cho đặng. Dầu cho một đứa tán tận lương tâm chẳng kể tội phước là gì, tưởng cũng không nỡ lòng nào hiếp dâm một đứa bé con rít ăn xuân cho đặng.

Bởi nghĩ suy như vậy, nên chị đàn bà mấy vững lòng gửi con cho nó chẳng chút nào lo sợ. Còn tên táng tận lương tâm này chẳng biết nhục hổ là gì, thấy cô bé kia tay chưa sạch cứt mũi, chớ dáng đi yểu điệu, miệng cười hữu duyên, mặn mà nhan sắc, nên dã sanh bụng tẹo, con qui dâm dục nhập vào làm cho nó thâm mơ trộm ước quyết chờ dịp ra tay mở khéa động đào rồi sẽ ra sức dội bơi lên thêm quế cung trăng cho phỉ lòng hoài vọng.

Đứa nghiệt súc này đã có ý trái lối song chưa có dịp ra tay, nên những khi bồng ẵm con bé trên tay mà hôn hít sung niên, song chẳng ai để ý đến, cũng tưởng rằng nó thấy con nhỏ dễ thương nên ẵm bồng như thường tình kia vậy.

Trước cái tấn tuồng bỉ ổi này vài bữa, nó đã làm le trộm cắt dây quần cô bé vài lần, song chưa làm chi đặng. Cô bé có thỏ thẻ nói với mẹ rằng: « Má nè anh Tân chơi gì kỳ cục quá, cứ lén cắt đứt dải quần của con mấy lần rồi » thế mà chị đàn bà này ơ hờ vô tình quá nên bỏ qua chẳng nói năng chi hết, hay là có nói ra mà sanh ác cảm với đứa nghiệt súc này chăng. Bởi đó cho nên tên khốn nạn này chẳng còn kiêng sợ chi nữa, thừa dịp bữa chúa nhựt, chị chủ nhà và vợ của nó đi ra chợ lúc ba giờ khuya, nó mới men vô chỗ cô bé nằm ngủ, rồi leo lên ngồi kề một bên ngó nhìn một hồi, thì máu trửng cuộn cuộn trào lên, khó dằn lại đặng, mới ra tay.....,

Tội nghiệp cho cô bé, đương hồi mê ngủ, nào có biết đi gì, chừng nghe đau đớn rát rao mới giựt mình la khóc, thế mà tên nghiệt súc cho chẳng chút động lòng hai tay bụm miệng cô bé chẳng cho la, rồi cứ ra sức cho phỉ lòng dục mà thôi.

Giông tố đã qua, thì cô bé rêm nhức cả thân mình; máu ra lình láng, song tên tán tận lương tâm đó chẳng chút âu lo, dụ dỗ cho cô bé một đồng bạc rồi lại còn hăm be biểu phải kín miệng. Tội nghiệp cho cô bé nghe hăm mà sợ, nên chẳng dám hở môi ư cắn răng mà chịu song máu chỗ cửa mình cứ rỉ rả tuông hoài chẳng dứt;

Nhắc lại khi cô bé bị đau đớn quá chịu không nổi nên khóc la lên, người hai bên phố nghe tiếng la khóc và rên nho nhỏ, nên để ý nghi rình nghe động sửa chạy qua, thì thằng nghiệt súc đó lật đật tuột xuống chạy ra ngoài leo lên ván giả đò ngủ. Người lân cận này thẳng tuốt vô trong thấy cô bé thân thể lõa lồ, và máu nhuốm đỏ chiếu mới tri hô lên cứu cấp cô bé một hồi rồi cho người đem tin bất tường này cho má của cô bé hay. Chị đàn bà này về thấy tình cảnh ấy, thân thể con mình như vậy thì hãng xuất cùng mình đứng không muốn vững.

Giận đứa nghiệt súc, tâm tánh giả man khó nỗi làm thinh, nên xách chiếu làm tang và cô bé xuống bót thưa qua tự sự cho ông cò tây biết. Ông cò nghe qua, cũng lối đình chỉ nộ, lập tức truyền lịnh một mặt đem cô bé vô nhà thương cho quan thầy cứu cấp, một mặt cho linh đem sòng lên bắt con qui dâm dục đem về tống ngay vô khám.

Viết đến đây, nghĩ thương hại cho cô bé bao nhiêu, thì càng ghét ghét đứa táng tận lương tâm đó bấy nhiêu vì nghĩ rằng gì con qui dâm dật đó, muốn gỡ bớt tội mình; nên đương trước mặt cò bót, khai sụt bớt tuổi còn lại 17 tuổi cho nhẹ tội. Vậy theo trong luật nước pháp quan tòa hỏi cho kỹ càng, rồi liệu tội nó cho nặng nề mới cân xứng cái lòng đại gian đại ác nó.

Thôi, chịu ở tù vài năm rồi mới biết cưỡng dâm không có chỗ gì khoái lạc mà còn phải bị ăn cơm gạo lức và bận đồ nhà nước lại được mũ dây có số.

PHỒN HOA-MỘNG-TINH

là một cuốn tiểu thuyết rất hay. Nói chuyện một người thiếu-niên mê chơi ca-đầu mơ. xuất bản giá mỗi cuốn là 0$30.

Cước gửi đảm bảo thêm 0$15.

Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho:

M. Trần văn-Huấn
7.368 61-63, Rue du Coton, Hanoi

NÊN CHÚ Ý

Các ngài có xe auto nhỡ vỡ kính đằng trước hay bên cạnh (pare-brise ou portière) thì nên lại hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, *ở phố hàng Gai, số nhà 7 Hanoi. Hiệu ấy sẽ thay ngay kính mới rất trong và tính giá rẻ lắm.*

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Qui-khách nên mua những xe đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT:

Thượng hảo hạng	75$00
Hạng đi đường xa B.	68.00
Hạng đi đường xa A.	66.00

XE-ĐẠP ALCYON

Thượng hảo hạng	75.00
Hạng đi chơi.	66.00
Hạng đi đường xa.	54.00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR »	50.00

8036

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI:

Hanol, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-hương, A. Dejean de la Batie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1• QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2• QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3• HANG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.00
4• THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, hai người)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp,

Bán tại bản-quán

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỒ 33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai:

Bán tại hiệu CHASSAGNE
69, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng: (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc tốt không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải từng lúc có một quyển sách nói tỏ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết các thứ dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về nói về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào-chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 176 trang vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khán biết rất là hay dùng

Đại khái có những chương sau này:

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, *nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như: Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gì, ngứt đi vân vân....*

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. *Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.*

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC SÚC Y. *Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông về đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản với giữ gìn vật nuôi trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa loài vật trong nhà khi có tật bệnh.*

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. *Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi-trùng; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được; trong chương này thì bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.*

5. NHỮNG BỆNH THƯỜNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. *Như bệnh thấp, bệnh đau bụng đau da dày, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có nơi rõ một cách giản gì mà chữa ngay thực hành đỡ công hiệu lắm.*

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. *Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.*

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. *Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn; nếu biết chữa cho ngay các thì đỡ ngay.*

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. *Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.*

9. CÁC CHẤT ĐỘC. *Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tầy cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho*

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư phải đính một con tem 5 xu cước để gửi. Mà nên viết thư cho nay từ bây giờ.

Đi rất êm và bền.

Các nhà làm giầy tây muốn làm thứ giầy như ở bên Hoa-kỳ mới chế ra, đi rất êm và bền thì nên dùng thứ cao-su sống mà làm đế.

CAOUTCHOUC CRÊPE

Đủ các hạng dầy mỏng và có bán sẵn cả dựa để dán, giá hạ hơn mọi nơi.

Xin lại hỏi tại hiệu:

HAI-CHINH
74-76, Rue des Ponts-en-Bois,
HANOI

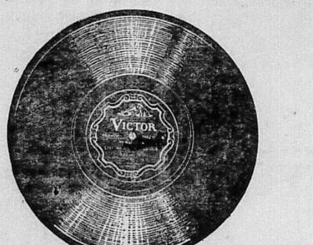

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

Hội Établissements Indophono có lời kính cáo cùng các Quí-khách được biết, bắt đầu từ ngày 1er Octobre 1928 chủ-nhật và những ngày lễ nào bản-hiệu cũng mở cửa buổi sáng từ 8 giờ rưỡi đến 11 giờ.

ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO
58, Rue Paul Bert, Hanoi
Chi-điếm: 48, Bd Paul Bert, Haiphong
kính cáo.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ* . . . . *Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rồi là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . . *Một chai:* **1,50**

GOUTTES ROYAL. Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . *Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3068

XANH XAO, KÉM HUYẾT

Khi mới ốm giậy, nhất là khi bị bệnh mới khỏi, như bệnh thương-hàn, sốt rét, ho kinh-niên, ho-lao; hoặc khi lao-lực, khi bị lam chướng, khi giời viêm-nhiệt, phải có thuốc bổ cho tâm-cam được hoàn bảo thì người mới khỏe lại được.

THUỐC NƯỚC UỐNG TỪNG NHỌT
"SANAS"

Là thuốc bổ vô-song
vì nó có đủ các tinh-chất của dầu gan cá-thu.

Ai uống cũng chịu -- Không có dầu
Nhà chế-tạo : WELCKER, bào-chế ở Paris.

Có bán ở các hiệu thuốc tây.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIẾT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y Guillié lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TÌ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MÌNH, RÉT VÔ DA, hoặc CHỐC NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DÀI, BỊNH CÚM, CHÉ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi DÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nữa cũng rút trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chỗ trữ thuốc này là nhà:
PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y sanh
Đường GRENELLE St GERMAIN môn bài số 34
ở tại đô thành PARIS.
VÀ TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

Chữa bệnh sốt cách nhật
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
không gì bằng
QUINOFORME

là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chế theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.

Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

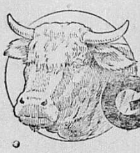
Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

BỆNH GIANG-MAI
Nên Trị bằng
THUỐC TAM-VỊ

Thuốc này, chế theo bài của giáo-sư Fournier hoà lẫn với các vị thảo-mộc, đã có tiếng ba mươi năm nay, ai mà dùng để trị bệnh giang-mai (tiêm-la) cũng chắc khỏi, không lo mai hậu phát va chứng bệnh gì khác nữa. Thuốc này gồm ba vị khác nhau, đồng sức trị cho thiệt khỏi bệnh, không thuốc nào bì kịp. Và thuốc này tự uống lấy được và lúc trị bệnh vẫn ăn uống cử-chỉ như thường, không phải nghỉ, phải tiêm (chích) khỏi đau đớn, tốn tiền. Đó lại là một mối lợi nữa.

Thuốc này chế tại Laboratoires F. PARAT
66, Rue d'Hauteville, Paris
ở Bắc-Kỳ có chữ tại:
PHARMACIE CENTRALE DE L'INDO-CHINE
59, Rue Paul-Bert – Hanoï

Muốn biết rõ cách chữa thì nên in cuốn sách riêng ở hiệu thuốc lớn đó.

GÂY MÒN
Thuốc
SIROP de DESCHIENS
có huyết bò

Làm cho Sung túc máu men, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trữ binh.
Thuốc này hiệu hơn thiệt bổ tuổi và các thứ thuốc có tanh sắc - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó.

MUỐN KHỎE MẠNH...

thì nên ăn cho nhiều!
Muốn ăn cho nhiều...
thì nên có răng tốt!
Muốn có răng tốt...
thì nên dùng thuốc đánh răng:

Dentol

Chế theo phương-pháp Pasteur tiên-sinh, thuốc DENTOL trừ được hết các vi-trùng trong miệng; thuốc này lại làm cho răng không hà được và khỏi được cả răng hà, và các bệnh đau trên cửa và trong cuống họng. Chỉ dùng thuốc này trong ít lâu thì răng thấy trắng đẹp lạ lùng và không còn tý nào gợn bẩn cả.

Thuốc này làm cho trong miệng được thơm tho rễ chịu, mỗi lần dùng thuốc này có thể trừ được vi-trùng trong miệng *it ra cũng được 24 giờ đồng-hồ.*

Khi nào răng thấy nhức ngứa khó chịu, thì thấm một ít thuốc này với bông mà nhét vào thì thấy khỏi ngay.

Thuốc DENTOL, khắp các hàng bán nước hoa và các hàng bào chế to đều có bán cả.

Chính xưởng chữa thuốc:
Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

CHƯ' TÔN!
ai muốn ngăn ngừa cho thân
CHO KHỎI ĐAU
NHỨT LÀ
Khan cổ, đau đóc giong, yếu tim, đau phổi
thì chỉ có ngậm THUỐC HƯỜN
VALDA
Hơi thở đã thong mà lại được Khỏi lo cảm mạo thương hàng Dầu có thở hít buội bặm dơ dáy hay là cổ vật độc.
Thì cũng Khỏi lo đau
Còn có đau:
Sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nóng lạnh cùng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC
PASTILLES VALDA
ngậm thong hơi tốt lắm.
Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm
Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ
VALDA
MỚI THIỆT PHẢI

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Ai mà làm lụng mệt nhọc thái quá, cử động nặng nề, buồn rầu nghĩ ngợi thì thường hay mắc phải bệnh thương gân, khi đã bị bệnh thì đêm không ngủ được, chẳng còn gì nguy-hiểm cho bằng là không ngủ được, mà nhất là ở các xứ nóng thì lại cần phải nghỉ ngơi. Nếu không thì mỗi buổi sáng dậy thấy trong mình mệt nhọc, không làm gì được.

Thuốc *Neurinase* là của một viên học-sinh cũ ở viện Pasteur thành Ba-lê tìm ra. Thuốc này làm cho gân cốt bình yên và ngủ được êm đềm, lại thêm bồi bổ.

Người già kẻ trẻ uống đều được cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Các ngài thích rượu Cognac
NÊN DÙNG
COGNAC COURVOISIER
là thứ rượu quí
của
NÃ-PHÁ-LUÂN HOÀNG-ĐẾ

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh. 300

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

MỘT DỊP HIẾM CÓ — TA NÊN LỢI DỤNG

Về mùa đông này

Quần áo bằng dạ thực đẹp
may rất khéo
200fr00

N. B. — Nên mua mau mau kẻo số dạ may bán có hạn mà thôi

TẠI GIAN HÀNG BẦY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 31 DÉCEMBRE 1927: » **85.500.000**

HỘI ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự:	M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam;
Phó trị-sự:	M. PAUL BOYER, Chánh hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ nhiệm:	M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này:

In các thứ giấy bạc.

Mua bán các trái-phiếu ngân-phiếu, các giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi điếm hay là các viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị trường to tại khắp thế giới.

Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông dương.

Mở các quĩ cho vay tiền và gởi tiền, bất cứ thứ nào, hoặc có hạn định, hoặc không hạn tùy theo ý muốn của quí khách. (Xin xem bản công kê về việc này).

Cho vay tiền trước về các trái-phiếu, mùa màng, hàng hóa, đồ vòng đồ bạc.

Nhận mua bán những trái-phiếu khắp các thị trường, nhận hỏi tiền giúp những lợi tức, công nợ ở khắp các thị trường, và nhận giữ hộ những trái phiếu.

Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đòi hộ các tiền tài về việc buôn khắp Toàn-cầu.

Đổi chác các thứ tiền bạc hoặc trả ngay hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.

Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.

Diêm-Lưu-Tín-Diện: INDOCHINE

GIÂY NÓI:	
Hanoi	58 et 561.
Haiphong	26 et 219.
Namdinh	90.
Vinh	45.

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN
Luan